NAM THỨ MƯỜI LĂM. — SỐ THỨ 3003 MỖI SỐ : 0$04 NGÀY THỨ TƯ 23 MARS 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở. .	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 6262

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.

Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion.	0$80 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . .	0$20 la ligne

Một cách giúp đỡ cho học-trò nghèo

Hiện nay ở kinh thành Pha-lê, khu làm riêng cho học-sinh Pháp ở, khởi công làm từ năm 1921, đã hoàn công, lại các khu nhà làm cho học-sinh các nước đến học tại Pháp, cũng đã nhiều nơi xong. Khu nhà ấy rộng rãi thông khoáng ... sau, học-trò nghèo được nơi ăn ở, đã hợp cách vệ-sinh, tiện việc học tập, mà giá tiền lại rẻ, trong khoản chi phí về việc học, cũng có bớt nhẹ được nhiều. Ai nghe tin ấy, càng mừng cho bọn học-sinh bao nhiêu, lại càng phục cái lòng rộng rãi và cái ý kiến tốt của những người xướng khởi ra việc ấy và đã hết sức làm thành cái công cuộc từ thiện ấy.

Nước Pháp là một nước văn-minh có tiếng ở châu Âu, sự học-chản trải rất là rộng, không những là số học-trò trong nước thêm lên một ngày một nhiều, mà người các nước kéo nhau đến học cũng một ngày một động. Sau cuộc đại chiến Âu-châu mới rồi, vật giá cái gì cũng đắt vọt mãi lên, gần đến gấp hai gấp ba khi trước, cách mưu sinh thật là khó khăn. Trong bọn nam nữ theo học đó, trừ ra một số rất ít, hoặc là gia kế doanh dư, hoặc là nhờ được chính-phủ chi cấp học bổng, các khoản chi phí về sự ăn sự học, không phải lo tính đến, được yên lòng theo việc học hành, thì không kể, còn ra thì toàn là con nhà nghèo, mà các khoản chi phí lại nặng nề hơn xưa, lấy đâu mà cung cho đủ. Đọc các tin đăng ở trên các tờ báo bên Pháp, thì biết cái tình cảnh khốn nạn của bọn học trò nghèo, đều phải mỗi ngày đi làm việc thêm mấy giờ, thì mới đủ tiền chi phí về sự ăn sự học, cái chí kiên nhẫn thật cũng đáng khen, mà cái tình túng thiếu thật cũng đáng giúp. Nay nhờ được tấm lòng rộng rãi và cách giúp đỡ khôn khéo của các nhà hào phú, mà các khoản chi tiêu tốn kém của bọn học trò nghèo, cũng có nhẹ đỡ được vài phần. Cái lòng trọng nghĩa khinh tài của các nhà hào phú ấy đáng khen đáng phục đã đành, mà cái kiến thức cao rộng, biết cách sai khiến đồng tiền, lại càng đáng khen đáng phục lắm.

Ở nước ta bây giờ, sự tiến-hóa mới bắt đầu, lòng người đương khuynh-hướng về đường học mới; bạn thanh-niên ta nhờ giống tốt tiên rồng, khí thiêng non sông, phần nhiều có tư-tưởng siêu-việt, chí khí rộng xa, muốn theo đuổi nghiệp học cho thật được đến nơi đến chốn, tiền đồ của xã-hội Việt-Nam, số phận của dân-tộc Việt Nam sau này, toàn trông cậy vào đó cả. Chỉ vì trong khoảng mươi mười lăm năm nay, vật giá cũng cao vọt lên, cũng đến gấp hai gấp ba khi trước, sự mưu sinh đã rất là khó khăn, lại các khoản chi phí về ... lên nhiều, lại là một cái gánh rất nặng nề cho người theo học. Tình cảnh của bọn học-trò ta, cũng chẳng khác gì tình cảnh của học-trò nước Pháp và của học-trò các nước, cũng chỉ được một số ít người nhờ gia kế doanh dư, hay là nhờ chính-phủ giúp đỡ, không phải lo tính các khoản chi phí về sự ăn sự học, được yên lòng lo việc học-hành, còn ra thì toàn vì túng thiếu mà sinh lắm sự quanh co, người thì cực chẳng đã phải rẽ ngang rẽ tắt để tìm cách mưu sinh, người thì phải kiếm công-việc làm để thêm được đồng tiền chi vào sự ăn sự học; có người cũng vẫn muốn cho con em theo học lấy giăm ba năm, để cho có cái tri-thức phổ-thông, mà vì gia tư bần bạc quá, cái khó bó cái khôn, đành phải bó tay ngồi chịu. Ấy cái tình cảnh của bọn học-trò nghèo xứ ta như thế, nghĩ ra thật cũng đáng thương.

Ở Nước ta bây giờ, đường sinh lợi mới bắt đầu mở mang, tài-nguyên chưa được sung dụ, số người giàu có ở trong nước chưa được là bao, vì với các nhà giàu có ở châu Mỹ châu Âu, thì chưa thấm vào đâu thật, nhưng số người giàu có cũng đã nhiều hơn, ba bốn mươi năm về trước. Và ở cái buổi bốn bề giao thông, kiến văn đã rộng rãi, tư-tưởng đã mở mang, các người giàu có ở nước ta, cũng đã phần nhiều có khí hào phóng, biết cách dùng tiền, chớ không khóa cho chặt, chôn cho sâu, bo bo giữ lấy đồng tiền, như cái thói hủ lậu của phần nhiều nhà giàu xứ ta khi trước. Các công cuộc từ thiện, cũng đã thấy có người xướng, có người họa mà thành lập được cũng đã nhiều; thử nghĩ xem rằng ở nước ta ngày nay, cái việc nên làm, còn gì bằng mở mang đường học, cái bạng người nên giúp đỡ, còn ai bằng bọn học trò nghèo, nếu đồng tiền dùng vào những việc ấy, thì danh tiếng còn gì xứng đáng bằng, quả phúc còn gì viên mãn bằng. Những người giàu có, trong tay đã sẵn đồng tiền, thì mưu gì mà chẳng được, làm gì mà chẳng xong, tưởng cũng nên soi tấm gương sáng của các nhà hào phú ở châu Âu, châu Mỹ, mà tìm phương giúp đỡ cho bọn học trò nghèo.

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 19 mars 1927

Nước Pháp

Việc Đông-dương tại thứ-dân nghị-viện

Ngày hôm thứ sáu mới rồi, tại nghị-viện có bàn đến việc Đông-dương. M. Outrey có chất-vấn, về bức thư riêng của quan biện lý Colonna kháng cáo quan cai-trị Sabatier, M. Outrey công-nhận rằng M. Sabatier làm được nhiều việc ở Darlac, nhưng có lỗi về việc hành hình người ta mà không xét án. Về việc đòn ... sau nói lời M. Outrey, ông công-kích việc cai-trị thuộc địa, rồi ông công-kích về những điều đại cương, mà nhân dịp biện-thuyết những lời tán dương cho cái chủ-nghĩa cộng-sản.

Quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa hết sức bênh vực M. Sabatier; ngài có viện các tờ trình làm chứng; ngài nói ngài đã hoãn việc tra xét về đường cai-trị ở Darlac, và ngài chứng minh rằng mọi việc nói trong các đơn kiện không có gì làm bằng cớ. Về việc bảo rằng hành-hình mà không có xét án, thì ngài nói đó là những kẻ buôn người bị án kết vào tử hình một cách hợp thức. Về các việc cấp đồn-điền, mà sau thành ra công-ty đồn-điền ở Trung-kỳ, thì ngài nói ngài có hỏi phái bộ thanh-tra thuộc-địa, thì phái bộ công-nhận rằng bản giao-ước về việc ấy hợp thức.

Sau đến quan Alexandre Varenne lên diễn-đàn, ngài nói khi ngài ở Đông-dương thì ngài không phải là người của một chánh đảng, nhưng là người đại-biểu của nước Pháp. Ngài đã so sánh tỉnh Darlac với các tỉnh lân cận, thì xét ra công việc của M. Sabatier ở tỉnh ấy hơn các tỉnh kia. Về các việc cấp đồn-điền, thì ngài nói cái bản giao ước về việc ấy thật là hợp thức, dẫu về sau nhân việc ấy mà thành ra sự buôn bán đầu cơ ở ngân thị thì cái ấy không quan hệ gì đến M. Sabatier, nhưng là việc của chánh-phủ và nghị-viện phải liệu định. Sau quan Varenne công kích kịch liệt M. Aymard và M. Outrey. Đến sau cùng ngài có nói nếu thứ dân nghị-viện không một lòng tin cậy ngài, thì ngài sẽ xin quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa tước chức Toàn quyền của ngài đi.

Trong buổi hội-đồng ban đêm, các ông nghị-viện có đệ trình nhiều khoản, trong số ấy có một khoản của đảng cộng-sản, M. Poincaré xin nghị viện đừng cho xét đến khoản của đảng cộng-sản trước tiên, và nhân việc ấy cho đề xướng cái vấn đề tín nhiệm. Nghị-viện bỏ 375 vé đối với 36 vé không cho khoản ấy được bàn trước tiên. Một khoản của ông nghị-viện về đảng xã-hội Fontanier bài xích mọi việc cổ võ công kích quan Toàn-quyền, nhưng không có tỏ ý tín nhiệm chánh-phủ, bị 343 vé đối với 198 vé phản kháng. Một khoản của M. Outrey xin thi hành các việc trừng phạt về các việc ông kháng cáo cũng bị 365 vé đối với 51 vé phản kháng. Sau cùng phần thứ nhất về khoản của MM. Lautier và André Hesse khởi nghị, tỏ lòng tín nhiệm chánh-phủ, được nghị-viện bỏ 360 vé đối với 150 vé ưng thuận. Còn cả khoản được nghị-viện giơ tay tín nhiệm.

Trong khi thứ dân nghị-viện bàn bạc, M. Poincaré có tuyên bố rằng nay kíp phải nghị rằng mỗi khi nhượng ruộng đất ở thuộc địa, thì thế nào cũng phải soạn một quyển điều lệ, mà trong điều lệ ấy phải làm làm sao cho vừa lợi cho người bản xứ, và cho thuộc-địa.

Về việc các cổ phần sáng lập trong các hội xã, M. Poincaré có trách nghị-viện đã đề ra ngoài chưa ưng thuận các khoản về việc bán cổ phần, và việc bán cổ-phần sáng lập nhất là cổ phần về các công cuộc thuộc địa. Ngài nói cần phải phòng bị trước mới được, chứ không có lẽ nào một hội xã chưa bắt đầu hành động, mà đã thấy đầu cơ buôn bán về các cổ phần của hội xã ấy.

Các nhà nông phố với ngạch quan thuế.

M. Bokanowski, tổng-trưởng bộ thương-mại, đã tiếp một số đại biểu của các hội nông phố lớn đến trình bày với ngài mọi lẽ lo ngại về một vài khoản sửa đổi lại trong ngạch quan-thuế mới; các đại biểu xin rằng ... và bãi các phương sách ngăn-cấm, cùng bãi mấy thứ thuế xuất cảng.

Một bản dự-án luật pháp về các hội xã.

Quan tổng-trưởng bộ thương-mại đã đệ trình nguyên-lão nghị-viện một bản dự án luật pháp về các cổ phần được quyền bỏ nhiều vé, có ấn định các thể lệ hoặc thi hành ngay lập tức, hoặc trong bốn năm mới thi hành. Theo như thể lệ về hạng thứ nhất, thì các cổ phần được bỏ nhiều vé phải là cổ phần hữu danh, và có kê thời giá tại thị trường; khi triệu tập đại hội-đồng bất thường để đặt ra các cổ phần ấy, mà việc đặt ra các cổ phần ấy cũng phải ghi trong sổ thương-mại, thì định lập ra bao nhiêu cổ phần và các giá mỗi cổ phần là bao nhiêu phải nói rõ. Các công ty trái-kim hợp-cổ không được phép đặt nên các cổ phần ấy. Theo như các thể lệ về hạng thứ hai, thì trong một kỳ hạn bốn năm, các công-ty đã đặt nên các cổ phần ấy, hay là sau này sẽ đặt ra, phải sửa đổi lại điều lệ cho hợp với luật pháp, định rằng một cổ phần cái giá tiền bằng giá tiền một cổ phần thường, không được quyền bỏ hơn 5 vé. nếu cái giá tiền của cổ phần có được đặc quyền ấy ít hơn hay nhiều hơn giá tiền các cổ phần thường thì các số vé được bỏ lại tùy tiện mà định ít hay nhiều hơn cho đăng đối.

Việc giao tế với nước Nga.

Ngày hôm qua Pháp Nga lại đặt cuộc điều đình với nhau. Hội-đồng coi việc bênh vực quyền-lợi của người Pháp ở Nga có xin quan Poincaré rằng trước khi giải quyết cái vấn đề bồi thường tài sản của Pháp ở Nga mà bị nước Nga đem sung-công, thì đừng có ký giao ước gì với nước Nga.

Nước Anh

Việc giao tế với nước Nga.

Trong năm tháng mới rồi số hàng nước Nga mua của Anh quá cái số 7 triệu livres sterling.

Nước Ý

Việc giao-tế với nước Nga

Chánh phủ Ý có báo cho chánh phủ Londres và chánh phủ Berlin biết rằng dư luận ở nước Ý lấy làm lo ngại về các tình thế ở đường cương giới nước Albanie, và nước Yougoslavie. Các báo nước Ý kháng cáo bộ tham-mưu binh-gia Yougoslavie khêu nên sự rối-loạn ở Albanie để lấy cớ mà can thiệp vào. Chánh phủ Yougoslavie đã tuyên bố rằng việc ấy sai không đúng, song nước Ý có đệ trình đủ các giấy má chứng minh việc ấy.

M. Stresemann muốn rằng hội Vạn quốc đặt một kỳ hội đồng riêng để xét việc ấy.

Na uy

Việc bán rượu

Hội-đồng Oldesting đã ưng chuẩn một bản dự-án luật pháp ấn định các thể lệ bán rượu.

Nước Bỉ

Một cuộc hội nghị quốc-tế của dân bỏ ...

Hội-đồng trị sự của hội-đồng quốc-tế dân bỏ về việc hòa-bình và tự do đã xét cái tình thế ở Trung-hoa, ở Mexique, và ở Nicaragua, và đã quyết nghị cử hai vị đại biểu sang Trung-hoa, một vị đại biểu Pháp và một vị đại biểu Hoa-kỳ.

Nhật bản

Việc hàng không

Đại-tướng Inouye, thủy-quân nguyên-soái, các nam tước Kakatane và Shiba tổ chức một hội-đồng hàng không ngày 5 avril để đặt một hội hàng-không.

Việc quan thuế

Có tin rằng dẫu rằng cứ như tình thế nước Nhật, thì cần phải sửa đổi lại ngạch quan thuế về các thứ thép, để vượt được các nỗi khó khăn ...

Việc đặt thẻ căn-cước của người ngoại quốc ở nước Pháp

Người Hoa-kỳ phản kháng việc ở nước Pháp đặt một cái thẻ căn cước cho người ngoại quốc trú-ngụ Pháp.

Mãn-châu

Việc kinh-tế

Số thợ nông phố và những nhà điền điền di-cư sang hải bộ Mãn-châu hiện nay quá cái số 200 000 người, xem như vậy thì biết việc nông phố ở miền ấy rất là phát đạt.

Một công ty Trung Nhật định khai các mỏ than trên đường hỏa xa từ Cáp-nhĩ-tân đến Bắc-long-giang, cách Cáp-nhĩ-tân là 100 kilomètres.

Cứ như việc điều khám mới đây, thì ở Mãn-châu có một miền mỏ thiếc, chì, và các kim-khí, dài 2000 kilomètres từ Ouzga đến cửa sông Ienissei.

A. R. I. P.

Việc Trung-hoa

Ngày 15 mars 1927

Hải quân Thượng-hải đầu hàng Quốc-dân quân

Dương-tụ Trang là tổng tư lệnh hải quân ở Thượng-hải ngày 15 mars đã đầu hàng Quốc dân quân, các quân hạm đều đã đổi treo cờ hiệu thanh-thiên bạch-nhật.

Như vậy thì việc phòng thủ ở Thượng-hải của bảo-quân có phần nguy ngập. Vì Dương sẽ giúp sức cho quốc dân quân, mà Thượng-hải sẽ lọt vào tay quốc dân quân. Bảo quân đã mất Thượng-hải thì Nam-kinh cũng nguy đến nơi.

Diêm-tích-Sơn với Ngô-bội-Phu

Diêm-tích-Sơn đốc quân Sơn-tây có điện cho Ngô-bội-Phu nói rằng nếu Ngô từ chức thì Diêm sẽ hoan nghênh Ngô đến Sơn-tây. Ngô có điện giả lời nói rằng Ngô không từ chức, Ngô quyết không chịu lìa bỏ Trịnh-châu, mà cũng chẳng dự vào phương diện nào cả.

Trương-tác-Lâm phái đại biểu sang Nhật

Có tin rằng Trương-tác-Lâm sẽ cử Trương-vĩnh-Giang làm đại biểu sang tỏ ý thân thiện với Nhật và để dò xét và ngăn ngừa cách hoạt động của Đái-quí-Đào là đại biểu của chính phủ Quốc-dân hiện ở Đông-kinh.

Lễ kỷ niệm ông Tôn-trung-Sơn

Khắp các nơi thuộc vào phạm vi thế lực của chính phủ Quốc-dân, ngày 12 Mars vừa rồi đâu đó đều làm lễ kỷ niệm ông Tôn-trung-Sơn rất là long trọng. Nhất là ở Quảng-châu trong khi làm lễ có hơn mười vạn người đến dự.

Có tin rằng ngày hôm ấy tại Thượng-hải cử hành lễ ấy đảng quốc dân và đảng cộng sản có xung đột với nhau hai bên đều có nhiều người bị thương.

Việc bắt Mme Borodine

Có tin ở Bắc-kinh rằng Mme Borodine hiện ở Tế-nam phủ lại đem giam ở Ngụy-gia-trang, cũng ở gần Tế-nam, vì ở Tế-nam có nhiều người Bạch-Nga e không giữ được an toàn chăng.

Tình hình Hà-nam

Ngạn-văn-Bằng đã thông điện từ nay Hà-nam sẽ theo lối dân trị đúng như chủ nghĩa « tam dân », bỏ hết những cấm lệnh có trái với dân trị.

Quốc dân quân đã kéo vào Hà-nam giúp Ngạn, vậy nay mai sẽ có đánh nhau to.

(*Dịch báo Tàu*)

Ngày 21 mars 1927

... Devon régiment đóng ở Hương-cảng; ngày mai đội ấy sẽ đáp tàu *Bellerophon* đi Thượng-hải. Đội ấy là vào số quân Anh đem đi Thượng-hải.

Nam quân ở Thượng-hải

Thượng-hải. — Nam quân sắp lấy được Nam-kinh. Dư luận cho rằng chỉ trong hai ba ngày nam quân sẽ đến Thượng-hải.

Số người đình công hiện nay là 21.000, mà tình thế vẫn yên.

Lại có tin rằng nam quân hiện ở Long-hoa cách Thượng-hải 10 kilomètres, bắc quân bỏ các đồn, không đánh chác gì cả. Ngày hôm nay chắc là nam quân chiếm lấy nội địa ở chung quanh các tô giới.

Người ta nói hễ nam quân tới nơi thì sẽ có việc đại đình công 24 hay 48 giờ. Tuy rằng số người đình công là 25.000 người, song tình thế vẫn yên. Các quan ngoại quốc vẫn vững vàng.

Tin về tàu Paul Lecat

Thượng-hải. — Tàu *Paul Lecat* của công ty *Messageries maritimes* đã trụ ra rồi.

A R I P.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	19 độ
15 giờ	21 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	3	00
nhì,	12	20
ba,	11	83
Thóc hạng nhất,	7	50
Bắp ngô	8	00

Giá bạc. Kể từ ngày 22 Mars 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 95.

Thời giá quốc trái :

Ngày 15 Mars 1927

3 °/.	hoàn dần		661.45
3 ½ °/.	hoàn dần		83f 00
4 °/.	vĩnh viễn	1917	57f.15
4 °/.	»	1918	57f.15
6 °/.	»	1920	79f.75
6 °/.	hoàn dần	1920	90f.80
4 °/.		1925	86f.45

Ngày 21 Mars 1927

3 °/.	vĩnh-viễn	54f.20
5 °/.	1915-1916	68f.00

Tin tàu. — Tàu *Chantilly* đến ngày thứ tư 23 mars hồi 12 giờ trưa ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ sang Pháp sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe-lửa 6 giờ 16 phút sáng hôm ấy.

Ngày 22 mars từ 20 đến 21 giờ tại Bưu-điện chánh ở Hanoi sẽ mở một *guichet* phụ để nhận thư.

Tàu « *Hanoi* » đến ngày 23 mars, hồi 15 giờ, ở Haiphong khởi-hành đi Hong-kong, Pakhoi, Hoihow và Fort-Bayard.

Các thư-từ Hanoi ở sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 6 giờ 16 phút sáng hôm ấy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tin về quan Toàn-quyền Varenne. — Trong về tuyến-điện ngay hôm nay có tin rằng đến ngày 8 avril quan Toàn-quyền Varenne sẽ đáp tàu *d'Artagnan* sang Đông-dương.

Quan quyền Toàn-quyền đi kinh-lược. — Quan quyền Toàn-quyền Pasquier vừa đi Lạng-sơn và Cao-bằng về thì tối hôm qua lại cùng với quan Thống-đốc Bonamy, quan Thống-soái Andlauer, quan Thống-sứ Robin đi ô-tô xuống Haiphong để xuống tàu *Vinh* ra Nái-ngọc, rồi sang Mongcay. Quan quyền Toàn-quyền đi kinh lược như vậy là để xét xem công việc đề-phòng của các đồn binh thế nào. Chừng đến trưa mai các ngài lại trở về Hanoi.

Việc y-tế ở chốn hương-thôn. — Hiện nay quan thống-sứ đương soạn một tờ thông-tư tư cho các quan công sứ các tỉnh nói về cách chỉnh-đốn lại việc y-tế ở các chốn hương-thôn ta.

Tờ thông-tư ấy có định rõ cái chức-sự của các viên-chức trong ngạch y-tế về chốn thôn quê là thế nào. Từ rày các viên chức trong ngạch y-tế, do các viên y-sĩ ta đứng đầu, thuộc quyền các viên y-sĩ tây, cứ tuổi thường luân-chuyển đi các làng và mở ra các kỳ diễn-thuyết về việc y-tế ở các làng; trong kỳ diễn-thuyết ấy, bắt buộc hết thảy các chức [illegible] các người [illegible] là để truyền-bá mọi điều sơ-lược về phép vệ sinh cho nhân dân.

Cứ như bản dự-định mới của quan thống-sứ thì sau rày mỗi làng trong xứ Bắc-kỳ sẽ dần dần mở ra một nhà hộ-sinh, một nhà chữa bệnh, một phòng khám bệnh không lấy tiền và một nơi chữa thuốc phát cho nhân dân, vân vân.

Ta mong sao cái bản dự-định ấy chóng thực-hành được, thì thật phúc cho các dân quê ta lắm.

Mấy điều thỉnh cầu của ngạch thừa-phái. — Bản-quán có tiếp được bài của mấy ông thừa-phái thỉnh-cầu Nhà-nước tăng tiền phụ-cấp lộ-phí và tăng cái hạng đi tàu đi xe lên cũng như các ngạch khác.

Bản-quán thiết tưởng những việc ấy các ông nên viết cho ông hội-trưởng hội Ái-hữu quan-lại thỉnh-cầu với quan trên thì hơn là đăng báo.

Sách mới xuất bản. — Bản quán vừa tiếp được quyển *Morceaux choisis des écrivains français* của hai ông Nguyễn-văn-Tố, Ngô-vi Liễn và Phạm-văn-Phán xuất bản, trích ở trong những tập văn của các trước thuật trứ danh như Pierre Loti, Henri Mouhot, Jules Boissière, vân vân. In và bán tại nhà in Lê-văn-Tân 136 hàng Bông giá mỗi quyển 0$10

Muốn bán một khu đất đã làm nhà rở rang : giá rất rẻ. Hỏi tại nhà báo 6070.

Có người muốn mua sách về Nam-sử, như bộ *Khâm-định Việt-sử Cương-mục*, bộ *Đại-Việt sử-ký toàn-thư*. v. v. Ai bán cứ đem lại nhà báo *Nam-Phong*, số 5, phố hàng Da, Hanoi. 6.065

Một vị thuốc quí.
Đau dạ-dày, nhọc mệt, yếu mới khỏi, nên ăn bột PHOSCAO, rễ tiêu và chóng khỏi.

Muốn bán chó săn
Hỏi tại bản quán 6.014

Quyển thứ tám
TRUYỆN
Ba người Ngự-lâm pháo-thủ
ĐÃ XUẤT BẢN RỒI
Giá : 0$05

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Mouriès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh theo giá rất rẻ. [illegible]

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay tòa án Đại-hình đã xử việc sau này:

Đào-văn-Mậu, quán ở Chợ-lớn (Nam-kỳ) là thư-ký ở tổng cục sở Bưu-chính Vientiane (Ai-lao) coi việc giữ các sổ-sách chi tiêu, nhân được ông phó sở ấy có lòng tin cẩn, mạo ra các giấy phát lương cho cu li thuê các làng rồi lấy chữ ký, lĩnh tiền tư-tiêu, hiện trong năm 1923 dùng cách giả-mạo ấy lấy một lần cả sổ mất 364$80, trong năm 1924 lấy bốn lần mất 1246$75 và trong năm 1925 lấy mười lần mất 2076$25 cộng tất cả là 3916$10.

Cũng trong các năm ấy Đào-văn-Mậu lại còn dùng cách khác lấy tiền nữa, như là làm ở phòng kế-toán các thứ cộng là 1024$90 tiền công, khiêng những tải nặng, nhưng chỉ trả cho cu-ly có 896$90, còn hớt lại 128 đồng bỏ túi.

Trong năm 1924 và 1925 Đào-văn-Mậu dụng tình trầm những giấy phát ngân đi để cho mất tang tích.

Hỏi thì Đào-văn-Mậu thú nhận có lấy của các thứ mất 1044$ và có xin lo để đền, còn việc trầm các giấy mà thì không nhận là gì và khai rằng không hiểu tại sao mà mất.

Ngày 7 tháng 8 năm 1925 Đào-văn-Mậu đã phải tòa án Trừng-trị Vientiane phạt 16 quan án treo về việc đánh người bị thương.

Khi hỏi bên bị cáo và chứng tá xong thì luật sư Pruau cãi cho bên bị [illegible] đồng tha trắng án tại nay thiết tưởng tòa cũng nên tha cho Đào-văn-Mậu, vì việc cũng giống như việc người Tây ấy để cho những người Annam xem xử án này khỏi bảo là Nhà-nước có hai luật: luật thi hành đối với người Tây và luật thi hành đối với người bản xứ khác hẳn nhau.

Tòa xét xong, tuyên án phạt Đào-văn-Mậu 2 năm tù và 100 quan.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa Thượng thẩm xử những việc sau này:

Việc ăn cắp ở Hội-chợ. — Về việc ăn cắp đồ vàng của hiệu Chấn-hưng bày ở Hội-chợ năm 1925 là việc đã đăng trong báo mấy lần trước thì tên can phạm là Phạm-văn-Thuận bị tòa án Trừng-trị Hanoi trước phạt 18 tháng tù nay xin chống án lên Thượng thẩm. Vì bên nguyên đã xin rút đơn kiện và người nhà Phạm-văn-Thuận đã đền cho bên nguyên rồi thì tòa Thượng-thẩm giảm xuống cho một năm tù. Còn những đồ vàng bắt được thì tòa cho giao trả cho.

Chống cự lính cảnh sát. — Trần-phúc-Hòa buôn bán ở Haiphong một hôm thấy một người lính cảnh sát Tây vào nhà khám rác làm rầm lên, trong lúc đang ngủ có lăng mạ và nói những điều trái nên bị làm biên bản. Lỗi thì bên bị cáo khai rằng vì người lính cảnh sát ấy sinh sự tát một cái, nên có chống cự lại, chứ không lăng mạ. Tòa án trừng-trị Haiphong phạt bản bị cáo 15 ngày tù. Tòa Thượng thẩm tha cho tội tù và phạt 100 quan.

Một cách trả nợ lối mới. — Nguyễn [illegible] Ng-thị-Gái có nợ một người bạn 50 đồng, thấy nhiều lần đòi không có trả, một hôm thị ấy lập kế đến nhà chủ nợ chơi và khất nợ một lần nữa, nhân thấy nhà ấy bận, mới giả lờ xuống bếp thổi cơm hộ rồi lấy thuốc độc bỏ vào để cho cả nhà ấy ăn, ý hẳn cốt cho chủ nợ chết đi khỏi phải trả nợ. Khi cơm dọn xong, chủ nợ có giữ Ng-thị-Gái ăn cơm, nhưng lúc ăn chỉ ăn đồ ăn mà thôi. Còn chủ nợ và người nhà thì người nào cũng bị thuốc độc nên mửa cả. Sau thầy thuốc khám nghiệm thì mới rõ là bị thuốc độc.

Hỏi thì Ng-thị-Gái chối, nhưng vì có nhiều chứng là bỏ thuốc độc cho chủ nợ và người nhà ăn, nên tòa án Trừng-trị phạt ba năm tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Ở ĐỜI KHÔNG GÌ QUÍ BẰNG MẸ QUÍ CON.

Những con trẻ có được mạnh-khỏe, thì người mẹ mới yên lòng.

Các bà muốn con trẻ khỏe-mạnh và chóng lớn, nên cho ăn sữa bò hiệu BERNA là thứ sữa bổ nhất!

Mới có là một

Bản-hiệu mới đặt riêng một thứ bít-tất dài, để các bà Annam dùng, bằng fil và bằng coton; không ngắn quá mà cũng không dài như bít tất các bà Pháp. Không những thế bản-hiệu lại còn có hơn 1000 kiểu bít tất các ông nữa, vậy xin kính-cáo.

V. DEMANGE Hanoi

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Hiệu-trưởng: PHẠM HUY-LỤC

22 Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) Máy-nói số 150

Dạy theo như chương-trình Nhà-nước nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn, Quốc-văn và đức-dục. Trường học nhận cả nam nữ học-sinh. Các đơn xin học hay các thư-từ hỏi về thể-lệ học, xin gửi đến ông hiệu-trưởng, 22, rue Lamblot.

Ngạch học-chính. — Mme Đinh-thị-Tuyển, giáo học hạng sáu, tại trường Nữ-lưu học-sinh Hanoi, theo như đơn xin, được để tùy quyền quan Thống-đốc Nam-kỳ bổ dụng.

Khám các hàng sách. — Chiều hôm qua thấy sở mật thám lại khám mấy hiệu sách hàng Bông và hàng Thiếc để tịch những sách « Chiêu hồn nước » của M. Phan-tất-Đắc gửi bán.

Hội Liên-hiệp nông công thương đã thành lập. — Chiều hôm chủ-nhật 20 mars, hội Liên-hiệp nông, công, thương đã họp đại-hội-đồng tại hội-quán hội Khai-trí-tiến-đức.

Có nhiều nhà thương-mại, kỹ-nghệ, canh-nông đến dự hội.

Ban hội-đồng quản-trị có 20 ông, là những ông này:

[illegible] Lê-thuận-Khoát, Lê-văn-Phú, Lê-quang-Long, Sơn xuân-Hoan, P. [illegible] Thanh, Cuân-hưng, Nguyễn-bá-Chinh, Vũ-văn-An, Trịnh-xuân-Nghĩa, Trần-gia-Thụy, Nguyễn-công-Tiễn, Hoàng-ngọc-Bích, Trần-đình-Hòe, Trịnh-quang-Vinh.

Hội-đồng quản trị lại cử:
Ông Bạch-thái-Bưởi làm hội-trưởng;
Ông Nguyễn-hữu-Cự và ông Lê-văn-Phú làm phó-hội-trưởng;
Ông Nguyễn-công-Tiễn làm thư-ký;
Ông Sơn-xuân-Hoan làm thủ quỹ.

Hội L. H. N. C. T. lại cáo.

Lại án nợ. — M. Ng-văn-M. ở phố Gạo ngư và Mme Ng-thị-Ch. ở phố Léontain bị án nợ tại sở Mật-thám đã bắt giao cho thừa phát lại đòng truy tố.

Kẻ cắp như rươi. — Hồi 10 giờ sáng hôm qua một người đàn bà tên là Trần-thị-Huệ, 45 tuổi ở phố Hàng Bạt, số 70, lên chợ Đồng-xuân mua gạo, khi gặp người quen đặt thúng gạo xuống bên cạnh mình để nói truyện. Có một đứa lẻn đến nhấc thúng gạo chạy mất. Người đàn bà kêu kẻ cắp thì may có người bắt hộ được ngay.

Danh dự bội tinh. — Những người làm tại công-ty sắt rượu có tên sau này được danh dự bội-tinh hạng nhì:

MM. Ng-văn-Nghi, thư ký kế toán, Đỗ-văn-Minh, pha rượu phụ, Trần-văn Liên, cu-li vận tải, Bùi-văn-Huyên cai nạo, Ng-văn-Dang, cai lập Trần-Nga, cai dong thùng.

SỰ NGHÈO-NGẶT

Một cảnh gia-đình rất nghèo ngặt, khó khăn, cực khổ. Vợ tàng-tật, chồng rượu chè be-bét. Người con gái vô-tội sinh ra, chịu nhiều bề đau đớn, nhơ-nhớp rất thảm-thương. Tấn chuyện thương vậy, chốt tích rất hay -- nhiều cảnh chạy lượt qua trước mắt, trên màn ảnh, làm cho trông thấy phải động tâm, thỏa-thức trong quả tim, thương hại cho ai cũng một giống hoa thơm tươi tốt trôi nổi trên vũng nước hôi-tanh!

CINÉMA PALACE HANOI
Từ thứ tư 23 đến thứ ba 29 mars 1927

FAMILY-CINÉMA
Từ thứ tư 23 đến thứ sáu 25 mars 1927
NỮ ANH HÙNG (nối theo)

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi hẳn được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế:
CHASSAGNE
[illegible] Hanoi

Cuộc đánh số 100.000 $ để giúp dân bị lụt. — Cuộc đánh số này hoãn đến ngày 2 Mai 1927 mới mở số.

Tại bản quán cũng còn bán vé.

Xin mua mau mau kẻo hết.

Ở xa gửi mua, xin nhớ đính thêm tiền cước recommandé gửi vé lại.

Nạn xe cộ. — Ngày hôm 20 vừa rồi vào hồi 2 giờ 15 một cái xe ngựa do M. Tạ-duy-Đài ở đường Bờ đê số 13 cầm cương khi đi đến phố hàng Thiếc đụng phải cái xe hàng số P. P. S. 394 do Phạm Thìn kéo may người không can gì.

Nạn lao động. — Ngày hôm 21 vào hồi 12 giờ 15 Ng-thị-Nam, thợ đào đất, bị sụt ở ngoài bãi cách mé trên cầu sông Cái độ 150 thước tây. May người không bị thương, song nếu trong ruột bị đau. Đã đưa vào nhà thương [illegible] không can gì cả.

[illegible] 21, vào hồi 4 giờ chiều, người ta thấy một người đàn bà ước chừng độ 35 tuổi chết ở trong chợ Đồng-xuân phía dãy hàng Khoai. Xem ra có lẽ người đàn bà ấy đi hành khất bị đói khát mà chết. Từ thì người ấy đã đưa vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Vào va thuyền. — Vũ-văn-Dương, làm nghề chèo thuyền ở sông Đào trước cửa sở Xi-măng lại sở Cẩm trình rằng vừa một cái tàu có chiếc tên « Agathe » của sở Sacrie chạy qua va vào thuyền hắn rất mạnh, thủng mất một chỗ nên nước ồ vào. Những người làm cứu hết sức lại cứu, không hại người, nhưng đồ vật trong thuyền đều bị ướt sạch.

Thảm trạng. — Vào hồi 8 giờ sáng ngày 20 mars, người ta thấy một cái xác đứa con trai bỏ ở phố Sadi-carnot (chỗ phố Strabourg rẽ ra đường ấy đi Kiến-an). Lập tức sở Cẩm phái người lại biên khám và đưa thây vào nhà xác.

Đánh người rồi trốn mất. — Theo tờ sức số 1124 của tòa án về đơn kiện của Ng-quang-Mười nhà ở phố Maréchal Foch thưa tên Nhớn tức Trần-v-Mẫn đánh hắn bị thương rồi đi trốn thì sở Cẩm đã cho xét.

Đánh rơi. — Mme Desgrand ở số 8 phố Lyon lại sở Cẩm trình rằng, vừa rồi con gái bà đi chơi mát ở phố Verdun đánh rơi mất sợi giây chuyền và đồng tiền bằng vàng.

Độ vào tòa án. — Những việc sau này độ vào tòa án để xét:

Đặng-Vang 29 tuổi, làm cu-li nhà ở Hàng-kênh bị thưa lường đồ xe đáng giá 75 đồng của hiệu Vọng-hai ở số 2 phố Strabourg; Trần-văn-An và Ng-văn-Chinh đều ở phố Belgique bị thưa thông đồng nhau ăn cắp đồ xe đáng giá 80 đồng của hiệu Kong-yesk ở số 49, phố Metz; Ng-thị Huân 30 tuổi, bán cá ở Hạ-lý bị thưa ăn trộm những mảnh kính đáng giá 2 đồng ở Quan-thần; Ng-văn-Tỵ 17 tuổi làm nghề kéo xe, vô gia cư, ăn cắp chiếc ví đựng 42$30 của Lương-văn-Phúc buôn bán ở Hội đồng và phạm tội du đãng nữa; Phạm-văn-Tập 23 tuổi và Nguyễn-văn-Thái 22 tuổi làm cu-li, nhà ở Thượng-đoạn đều bị tình ăn cắp tấm gạo đáng giá ba hào bạc.

NAM-ĐỊNH

Tình khứ lưu. — M. Vụ-v-Nhượng giáo-học đang ba trăng trong, mới đổi đi chuyển-giáo trường Kiến-bị, phủ Mỹ-hào Hưng-yên. Ông giáo Nhượng ở Nam đã ngoại mười năm, anh em quen thuộc rất nhiều, nay được tin ông thiên đi nơi khác, ai ai cũng lấy làm tiếc.

Đàn-bà cũng biết đá à? — Sáng hôm thứ hai, ở trước ga mới xảy ra một tấn hài-kịch rất buồn cười. Số là có một cô ăn-mặc đặc mốt tân-nhân-vật, tay chống ô cán bạc đứng ở bên phòng hạng tư nhà ga chờ lấy vé. Một đứa bé bán ô mai vô ý đi đá cái ô của nhà tân-nhân-vật rơi xuống vũng nước. Lấm cả cái ô của cô. Cô theo lối văn-minh, đá đến bốp vào cái hòm kính « ô-mai » tung té ra sa. Thằng bé cũng văn minh, nắm luôn lấy cái tay búp-măng cô mà bắt đền, làm đinh cả ga lên. Cô sợ lôi thôi lên bép nên cũng đền cho nó mất ba hào. . .

Sắp làm hội-quán. — Hội Học-giới bảo-trợ đã có miếng đất rộng, rất vuông-vắn, cao ráo ở gần chợ Vị-hoàng để sắp sửa làm nhà hội-quán, cứ như kiểu thì nhà công-quán này to lắm. Hội là hội công-ích các nhà tâm-huyết về việc học nên vào hội cho đông. Điều lệ hỏi hiệu sách Mỹ-thắng, 59, hàng Song và hiệu sách lớn Tứ-sơn, hàng Đàn, hoặc tại nhà ông hội trưởng, 119, hàng Vải-màn.

T. S lại cáo.

Đá bóng thi. — Như lời báo đã đăng trước, đúng 3 giờ chiều hôm chủ-nhật 20 mars vừa rồi, ở bãi đất tàu bay có cuộc đá bóng rất kịch-liệt do hai hội *Kiến-hưng* ở Thanh-hóa và hội *Union Sportive* tranh đấu. Vùng bãi đất này nào rạp, nào cờ, nào lính thổi kèn, nào người đi xem. An tây cũng có, Nam-Việt cũng nhiều; và hôm ấy trời quang mây tạnh, khiến các khán quan và những người trong cuộc ai cũng vừa lòng.

Chắc các độc-giả còn nhớ độ nọ hai U. S. Nam-định vào tranh đấu U. S. mời hội K. H. ra để gỡ lại. Chẳng phải nói thì độc-giả cũng biết là cuộc đá bóng này rất kịch liệt vì bên được ham được thêm, mà bên thua cũng cay gỡ. Song trẻ tạo kia cũng khéo đánh hanh, khiến cả hai bên không phỉ nguyện ao-ước. Vì tiếc thay trong cả hai *temps* ngót 1 giờ rưỡi, mà vẫn không phân thắng phụ! Nhưng thôi « hòa vi quí » cũng được chứ sao.

Khán quan hôm ấy phần nhiều có người nói rằng: « đã gọi là « Nam » đá với « Thanh », có sao bên « Nam » nào mượn người Hanoi, nào mượn Khách trú, mà chỉ có « Nam » chỉ có ba bốn người? Vậy thì thanh-niên Nam-thành ở đâu? Bảo rằng vì hội *Union sportive*, nên phải có cả Nam, cả Hà, cả Khách. Vậy nói thế cũng phải, song xin hỏi ở đất Nam-thành thì Nam nhiều hơn Khách, hay Khách ít hơn Nam? Nếu Khách ít hơn Nam sao trong 1 cuộc đá bóng này chia tư, 2 phần Khách, 1 phần Hà, còn chỉ có 1 phần Nam, vậy thì thanh-niên Nam-thành ở đâu? Nếu nói rằng trước kia vào Thanh cũng từng ấy người nên nay cũng phải cử từng ấy người ra đấu... vậy thì lần trước thanh niên Nam-thành ở đâu? Nghe thấy mấy câu này, mình cũng trạnh lòng, định để vậy không nói làm gì, nhưng tai đã nghe thấy, mà lòng há lại cầm lòng cho đang? vậy có vài hàng đăng báo, xin các bạn thanh-niên Nam-thành phẩm giải cho.

An-Hà.

HÀ-ĐÔNG

Chấn-hưng công-nghệ hội. — Quan Thống-sứ vừa cho phép các nhà công-nghệ bản tỉnh lập một hội gọi là: « Hà-đông chấn-hưng công-nghệ hội » (*Société pour le développement des Arts et Industries de la province de Hà-đông*) Trụ sở của hội đã làm xong rồi, tại trên bờ sông Nhuệ-giang, đầu trường nữ-học mới, làm theo kiểu ta, trông cũng xinh xắn ưa nhìn. Ở đấy sẽ trần thiết các đồ kỹ-nghệ của bản tỉnh như đồ thêu, đồ dệt, đồ sừng, đồ ngà, đồ chạm, đồ khảm và đồ *dentelle*, vân vân cho mọi người đến xem.

BẮC-NINH

Tập thiện hội đồng kính cáo. — Bản quán tiếp được bài sau này:

Thưa các ngài, năm ngoái tôi có tiếp báo Trung bắc, hỏi về số tiền còn thừa lại để làm gì? Sở dĩ chậm giả nhời là vì một vài cớ như sau này:

Tháng 10 năm kia hội đồng chúng tôi xướng lập lên, như bà con cũng có lòng biểu đồng tình, mỗi ông bỏ ra 10$,00 thành tiền là 430p.00 và những nhà từ thiện thập phương quyên được là 880p.00. Hai số ấy cộng với nhau là 1013p.82. Còn tiền [illegible], các bà bằng tâm cúng ngót 2000 cái. Hội chi về nhân công và vôi gạch, cộng thợ xây hết là 932p.49 mà tiền thì hết hơn nghìn, hiện còn lại hơn 600 và số tiền còn lại là 80p.83. Số tiền ấy hiện còn ở chùa Tiên an và chùa Đồng nhân, và số tiền còn trữ ở nhà ông thủ quỹ. Sông quốc và những đồ làm hiện giao cho [illegible] trong hội Khuyến-học-giới. Đến tháng 3 năm ngoái, hội làm chay ở chùa đồng nhân trưởng là công việc đã viên thiếng thì chỉ đợi cái *mandat* nhà nước cao là 163p.40 hợp với cái số tiền còn 80p,83 thế là 247p,43. Hội đương bàn như một ông phú hào làng đại Tráng để mua một mẫu ruộng công vào chùa Đồng nhân để làm ruộng hương đăng tuế bách linh vĩnh viễn.

Ngờ đâu đến tháng sáu quan Lục-lộ giao cho cái *mandat* trời lại bảo làm thêm một kho mả nữa. Đến giới đương lúc viêm nhiệt tôi không dám tuân lệnh ngay. Đến hồi này ngài lại dục làm, vậy tôi lập hội đồng lên để bàn định, hàng nội có cắt bốn cụ xuống tiếp quan Lục lộ và ra xem chỗ bãi làm, thì trông thấy man mát lắm, có lẽ bằng hai công việc năm kia các cụ lấy làm hơi nản vì là công việc cũng hơi khó khăn. Phần thì trông nom tuổi đốc từ tháng 10 năm kia cho tới tháng ba năm ngoái, ai ai cũng thấy mỏi mệt, phần thì lo thành phố nhỏ việc tập thôn thì trọng, năm sáu năm này làm luôn mãi rồi. Vậy buổi hội đồng hôm 27 mới chưa dám giải quyết là thế; hiện tôi còn đợi thượng lệnh và tìm một vài phương diện, mưu đường tổ chức. Thế nào rồi tôi sẽ đăng trình các ngài lần nữa.

Tập Thiện hội đồng. Thạch-quang-Tiến lại cáo

PHỦ-LÝ

Ngày giỗ ông Phan-chu-Trinh. — Chủ nhật trước, bọn một trăm học ở tại chùa Bầu Trong chùa hôm đó trần thiết rất là tề chỉnh, trên treo một bức vải đề mấy chữ « Phan Tây-Hồ Tiên-sinh nhất chu niên kỷ niệm». Dưới đặt hương án, đốt lư trầm, rồi một cậu học sinh đứng đọc một bài, kể tình tự cái thân thế cùng cái tâm sự của nhà chí sĩ. Đoạn, các cậu học-sinh đều vào làm lễ tứ bái.

LỤC-NAM

Một bọn Khách đi ăn cướp. — Vừa rồi, một bọn chừng 12 tên kẻ cướp Khách, có mang súng ống, khí giới, vào cướp một nhà kia ở làng Đông-lạc, cách Lục-nam 6 km. và cách con đường Phủ-lạng-hương đi Lục-nam chừng 2 km. Làng ấy ở vào chân núi về phía tây bên dẫy núi Đông-triều, đường đi rất không tiện, bởi vậy quân cướp chắc bụng rằng không có người đến cứu, chúng bèn vào cướp ngay một nhà ở đầu làng bắn chết người vợ chủ nhà và đánh phải chủ nhà cùng con giai, con gái, con dâu, con rể, chủ nhà đều bị thương nặng cả. Xóm giềng nghe bọn cướp có súng, nên không ai dám lại cứu cả, duy có người lý trưởng cụ là Trần-văn-Bách trong nhà có khẩu súng săn, liền đem chí quân cướp ra, bắn luôn mấy phát, một tên cướp bị trúng đạn chết ngay; mọi đứa đồng đảng thấy vậy, liền nhặt súng của đứa kẻ cướp bị đạn mà tẩu tán cả vào rừng.

Bọn cướp ra được một lúc lâu, thì ông đồn Lục-nam đem lính đến cứu, theo đuổi quân cướp, nhưng chúng đã đi xa mất rồi.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Nghị định về tư cách các ông giáo trường tư. — Phủ Khâm-sứ Trung-kỳ mới cho thi hành một bản nghị định, ấn định cái tư cách của các ông Đốc và các ông giáo các trường tư; có những điều quan yếu, bản lược lục như sau này:

1° Các trường tư dạy theo chương-trình Sơ học yếu-lược; mà trường ấy chỉ dung nạp các học sanh ở ngoài mà thôi, thì ông Đốc phải cho được 21 tuổi.

2° Còn những trường cũng dạy theo chương-trình ấy, mà có dung nạp học sanh lưu trú ở trường thì ông Đốc phải cho được 25 tuổi.

3° Các thầy giáo các trường ấy phải cho được 18 tuổi.

4° Các ông Đốc và các thầy giáo đều phải có văn bằng yếu lược bản xứ.

5° Còn những người nào không có văn bằng yếu lược bản xứ, thì phải có tư cách như sau này mới được dạy tạm ở các trường tư ấy;

A/ Những ông hương sư hồi trước có đậu bằng sư-phạm cựu ban ở Huế, ở Phú-diên hay ở Qui-nhơn.

B/ Những người có đậu tuyển-sanh hay giám-sinh hay là học-sanh.

(Xem trang thứ ba cột thứ ba)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Elle était depuis plusieurs heures sur sa chaise quand la porte s'ouvrit. Mademoiselle Gillenormand leva le nez; le lieutenant Théodule était devant elle, et lui faisait le salut d'ordonnance. Elle poussa un cri de bonheur. On est vieille, on est prude, on est dévote, on est la tante! mais c'est toujours agréable de voir entrer dans sa chambre un lancier.

-- Toi ici, Théodule! s'écria-t-elle

-- En passant, ma tante.

-- Mais embrasse moi donc.

- Voilà! dit Théodule

Et il l'embrassa. La tante Gillenormand alla à son secrétaire, et l'ouvrit.

-- Tu nous restes au moins toute la semaine?

-- Ma tante, je repars ce soir.

- Pas possible!

- Mathématiquement.

- Reste, mon petit Théodule je t'en prie.

-- Le cœur dit oui, mais la consigne dit non. L'histoire est simple. On nous change de garnison; nous étions à Melun on nous met à Gaillon. Pour aller de l'ancienne garnison à la nouvelle, il faut passer par Paris. J'ai dit: je vais aller voir ma tante.

-- Et voici pour ta peine.

Elle lui mit dix louis dans la main.

Vous voulez dire pour mon plaisir, chère tante.

Théodule l'embrassa une seconde fois, et elle eut la joie d'avoir le coup un peu écorché par les soutaches de l'uniforme

— Est ce que tu fais le voyage à cheval avec ton régiment? Lui demanda t-elle

— Non, ma tante, j'ai tenu à vous voir. J'ai une permission spéciale. Mon brosseur mène mon cheval; je vais par la diligence. Et à ce propos, il faut que je vous demande une chose.

— Quoi?

- Mon cousin Marius Pontmercy voyage donc aussi, lui?

Comment sais-tu cela? fit la tante, subitement chatouillée au vif de la curiosité

En arrivant, je suis allé à la diligence retenir ma place dans le coupé.

-- Eh bien!

- Un voyageur était déjà venu retenir une place sur l'impériale. J'ai vu sur la feuille son nom.

-- Quel nom?

-- Marius Pontmercy.

-- Le mauvais sujet! s'écria la tante. Ah! ton cousin n'est pas un garçon rangé comme toi. Dire qu'il va passer la nuit en diligence!

-- Comme moi.

-- Mais toi, c'est par devoir: lui, c'est par désordre.

— Bigre! fit Théodule.

Ici, il arriva un événement à mademoiselle Gillenormand aînée; elle eut une idée. Si elle eût été homme, elle se fût frappé le front. Elle apostropha Théodule:

— Sais-tu que ton cousin ne te connaît pas?

— Non. Je l'ai vu, moi; mais il n'a jamais daigné me remarquer.

— Vous allez donc voyager ensemble comme cela?

— Lui sur l'impériale, moi dans le coupé.

— Où va cette diligence?

— Aux Andelys.

— C'est donc là que va Marius?

— A moins que, comme moi, il ne s'arrête en route. Moi, je descends à Vernon pour prendre la correspondance de Gaillon. Je ne sais rien de l'itinéraire de Marius.

— Marius! quel vilain nom! Quelle idée a-t-on eue de l'appeler Marius! Tandis que toi, au moins, tu t'appelles Théodule!

-- J'aimerais mieux m'appeler Alfred, dit l'officier.

-- Écoute, Théodule.

-- J'écoute, ma tante.

-- Fais attention.

-- Je fais attention.

-- Y es tu?

-- Oui.

-- Eh bien, Marius fait des absences.

-- Hé hé!

-- Il voyage.

-- Ah ah!

-- Il découche.

-- Oh oh!

-- Nous voudrions savoir ce qu'il y a là-dessous.

Théodule répondit avec le calme d'un homme bronzé:

-- Quelque cotillon.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

Cô ngồi làm như thế đã được mấy tiếng đồng-hồ, bỗng thấy cửa phòng mở ra. Cô ngước mũi lên, thì thấy viên trung-úy *Théodule* đứng trước mặt, tay giơ lên mũ mà chào theo phép nhà binh. Cô mừng reo lên một tiếng. Tuy tuổi cô đã già, tính cô lại quá hay làm gái, lòng cô mộ-đạo, mà cô lại là bà cô; nhưng cô thấy một viên quan coi lính cầm lao vào trong phòng cô, thì cô cũng thích, mà reo lên rằng:

— Kìa cháu *Théodule* đấy ư!

— Thưa bà-trẻ, cháu nhân đi qua vào thăm bà-trẻ.

— Thế thì cháu khá hôn bà-trẻ một cái đã nào.

— Đây, cháu xin hôn.

Chàng nói thế rồi hôn bà-trẻ. Bà-trẻ đứng dậy đi ra một cái tủ mở tủ ra mà rằng:

— Cháu hẳn ở lại đây với chúng ta cho hết tuần-lễ chứ?

— Có lẽ đâu!

— Thưa bà-trẻ, cháu phải y như thế.

— *Théodule* cháu hỡi, bà khuyên cháu khá ở lại đây, bà-trẻ xin cháu ở lại.

— Thưa bà-trẻ, lòng cháu thì xin vâng, nhưng quân lệnh bảo đừng. Câu chuyện thật là giản-dị. Cháu phải đổi ngũ. Trước cháu đóng ở *Melun*, giờ lệnh trên bắt cháu phải đi *Gaillon*. Từ chốn cũ sang chỗ mới cháu phải đi qua *Ba-lê*. Cho nên cháu mới nghĩ trong bụng: Phen này cháu lại được đến thăm bà-trẻ.

— Thế thì đây bà đền công khó-nhọc cho cháu.

Nói rồi bà để vào tay cho cháu mười đồng tiền vàng. Cháu cám ơn mà rằng:

— Vậy là bà-trẻ đền cái vui cho cháu, chứ khó-nhọc gì mà bảo đền công.

Cháu lại hôn bà-trẻ lần nữa, bà trẻ lần này được cái thích xây-xát cả cổ ra, vì trên vai áo cháu có những chân-khuyết bằng sắt. Bà lại hỏi cháu:

— Thế cháu cưỡi ngựa cùng đi với lê-gi-măng à?

— Thưa bà-trẻ không. Cháu vẫn chỉ-tâm thừa cơ-hội mà qua đây thăm bà-trẻ. Cháu đã xin được phép riêng. Ngựa thì cháu giao cho lính hầu dắt đi trước, còn cháu thì đi xe chuyến. Nhân tiện, cháu cần phải hỏi bà-trẻ một câu này.

— Gì đó cháu?

— Anh(1) *Marius Pontmercy* cháu cũng đi đâu thế nhỉ?

Bà kia đã nhằng câu chuyện, bỗng cháu lại gợi ra, thì như người rờ ngay vào chỗ đương ngứa mà hỏi:

— Sao cháu biết?

— Số là cháu thoạt đến nơi cháu đã đi ra xe chợ để giữ chỗ ngồi.

— Sao nữa?

— Té ra trước cháu đã có một người hành-khách đến giữ mất chỗ ngồi trên từng lầu xe rồi. Cháu nhìn vào cái vé để trên chỗ ngồi thì thấy tên ở đó.

— Tên ai?

— *Marius Pontmercy.*

— Thằng hư quá! Anh cháu không phải là một gã hẳn-hoi như cháu đâu. Trời ơi thì ra nó đi ngủ đêm ở trên xe chợ!

— Như cháu vậy.

— Nhưng cháu đi là đi việc nghĩa-vụ. Còn anh cháu là nó đi làm việc hư-dại.

— Gớm thế nữa!

Đến đây thì trong cuộc đời của cô *Gillenormand* xảy ra một biến-cố lớn: Cô bỗng dưng ngụ một ý-kiến. Giả sử cô là đàn-ông, thì chắc lúc bấy giờ vỗ trán một cái. Nhưng cô không vỗ trán, cô chỉ hỏi *Théodule*:

— Cháu hẳn đã biết rằng anh cháu không biết mặt cháu đấy nhỉ?

— Cháu không biết. Cháu đã từng gặp anh cháu rồi, nhưng anh cháu không có thèm nhìn đến cháu bao giờ.

— Vậy ra hai anh em sắp cùng nhau đi một chuyến xe?

— Anh cháu ngồi tầng trên, mà cháu thì ngồi trong xe.

— Chuyến xe ấy đi đâu?

— Xe đi *Andelys.*

— Vậy ra *Marius* đi *Andelys* à?

— Hoặc anh cháu đi *Andelys*, hoặc cũng như cháu đi nửa đường lại xuống đâu chăng. Cháu thì xuống *Vernon* để đáp xe khác đi *Gaillon*. Còn anh cháu đi đàng nào thì cháu không biết.

— *Marius*, cái tên mới xấu làm sao! Không hiểu cha mẹ nó ngày xưa nghĩ thế nào mà lại đặt tên cho nó là *Marius*. Như cháu thì may cha mẹ cháu lại đặt tên cho là *Théodule!*

— Giả-sử cháu được quyền chọn, thì cháu thích đội tên là *Alfred.*

— Này cháu, nghe đây.

— Cháu xin nghe.

— Cháu có ý, nghe.

— Cháu xin có ý.

— Cháu đã lắng tai chưa?

— Cháu lắng tai rồi.

— Này này! thằng *Marius* này nó hay đi.

— Vâng thế sao nữa?

— Nó đi hết đây lại đi đó.

— Vậy à.

— Nó đi ngủ lang.

— Ồ! Ồ!

— Ta muốn biết tình một chút.

Théodule điềm-nhiên mà nói:

— Lại váy cộc nào đây.

(Còn nữa)

1. — Trong cách xưng hô của người Tây, từ cháu chú cháu bác cháu cô cháu cậu trở đi không có luận hàng, mà chỉ luận tuổi. Có theo tục ta thì *Théodule* phải gọi *Marius* bằng bác, ngang hàng với cha mẹ mình, mà lại về ngành trên.

Những bài từ đầu, đã in thành sách quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất	Quyển 1	223 trang	bán	0$50
	— [illegible]	[illegible]	—	0$45
	— [illegible]	[illegible]	—	0$35
	— [illegible]	193	—	0$45
	[illegible]	[illegible]	—	0$65
Phần thứ hai	Quyển [illegible]	213	—	0$40
	— [illegible]	237	—	[illegible]

Ở xa phải trả thêm tiền [illegible] mỗi quyển . . 0$20
[illegible] . . 0,70

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Chứng bệnh đau bả vai

(Tiếp theo)

Khương hoạt định thống thang

Cương hoàng 4 lạng
Trích thảo 1 lạng
Khương hoạt 1 lạng
Bạch truật 1 lạng

Phương nữa

Uy linh tiên 8 phân
Nam tinh 1 đồng
Bán hạ 1 đồng
Bạch truật 1 đồng
Hương phụ 1 đồng
Hoàng cầm (tửu chế) 1 đồng
Thương truật 2 đồng
Cam thảo 3 phân
Trần bì 5 phân
Phục linh 5 phân
Dùng nửa rượu nửa nước sắc thang.

Chứng bệnh đau cánh tay

Chứng bệnh đau cánh tay 6 kinh mạch cùng quan hệ.

Hai tay duỗi xuống, duỗi bàn tay ra, ngón tay cái về phía trước mặt, ngón tay út về phía sau lưng, đau về phía nào là thuộc riêng về một kinh mạch ấy.

Bắp thịt cánh tay về phía trước mặt đau thì thuộc dương minh kinh, trị nên dùng thăng ma cát căn bạch chỉ

Bắp thịt cánh tay về phía sau lưng đau thì thuộc thái dương kinh, trị nên dùng cảo bản khương hoạt.

Bắp thịt cánh tay về phía trong cạnh sườn đau, thì thuộc quyết âm kinh, trị nên dùng sài hồ thanh bì.

Bắp thịt cánh tay về phía ngoài đau, thuộc thiếu dương kinh, trị nên dùng sài hồ.

Bắp thịt cánh tay về phía trong cạnh sườn mà đau về đằng trước mặt, thì thuộc thái âm kinh, trị nên dùng thăng ma bạch chỉ thông bạch.

Bắp thịt về phía trong cạnh sườn mà đau về đằng sau lưng thì thuộc thiếu âm kinh, trị nên dùng tế tân độc hoạt.

Bệnh nhân

Nhân phong hoặc hàn, nhân thấp, nhân đàm, nhân lao (mang xách vật nặng), đều làm cho cánh tay bị đau cả.

Đau mà mạch trầm tế, là trung quản đình trệ, tì khí không hạ hành, mà nghịch vận lên cánh tay, cho nên đau.

Đau mà mạch phù hồng, là nhân mang xách vật nặng, huyết táo, không vinh nhuận mà đau.

Phương luận

Nhân phong hàn mà đau, thì nên dùng bài ngũ tích tán gia khương hoạt

Nhân thấp mà đau thì nên dùng ích tì thang gia thương truật.

Nhân khí hư mà đau, thì nên dùng bài ô dược thuận khí.

Nhân mang xách nặng thương cân mà đau, thì nên dùng bài khiếp lao tán, hoặc bài hòa vinh ẩm gia cương hoàng. (cương hoàng chạy ra cánh tay rất nhanh).

Bằng nhân phong thấp, kể gặp giời lạnh là đau, thì nên dùng bài khương hoạt tán.

Bằng nhân hay uống rượu, đàm thấp lưu chú mà đau, thì nên dùng bài nhị trần gia nam tinh thương truật quế chi tửu chế hoàng cầm.

Bằng nhân huyết hư mà đau, thì nên dùng bài tứ vật gia cương hoàng tần giao

Bằng nhân khí huyết ngưng trệ, kinh lạc không vận hành mà đau, thì nên dùng thư cân dược tễ.

Phương kinh nghiệm

Thư cân thang

Tiện khi ấm tử uống là phương này. Phương này trị cánh tay đau, và các chứng bệnh đau bả vai cũng thần hiệu

Cương hoàng 5 lạng
Trích thảo 1 lạng
Khương hoạt 1 lạng
Xích thược 2 lạng
Bạch truật 2 lạng
Đương qui 2 lạng

Gia vài nhát gừng, mỗi lần uống lại mài trầm hương một ít.

Đau ngang lưng giở xuống thì uống trước bữa ăn, đau ngang lưng giở lên thì uống sau bữa ăn.

Chứng bệnh đau lưng

Chứng bệnh đau lưng, nguyên do thận hư, và nhân hàn nhân thấp nhân phong nhân nhiệt nhân đàm nhân khí chệ nhân lao động nhân vấp ngã nhân huyết hư vân vân, đều có thể làm cho đau lưng cả.

Cảm hàn, thì lưng lạnh như nước đá, được gần khí nóng là đỡ đau, kinh mạch khẩn.

Thương thấp, thì lưng lạnh thấp như ngồi ngâm ở trong nước, động giở giời lạnh là đau, mình mẩy trầm trọng, kinh mạch hoãn.

Thương phong, thì lúc đau chỗ này lúc đau chỗ khác không nhất định, và đau mỏi cả hai chân, kinh mạch phù.

Cảm nhiệt, thì miệng khát, tiện bế kinh mạch sác.

Khí trệ, thì đau mỏi khó chịu, kinh mạch trầm phục.

Đàm tích, thì đau mỏi khó chịu, kinh mạch trầm hoạt.

Đàn bà mỗi cơn đau lưng thì bạch đới lại hạ thoát, là bởi kinh không điều và đới nhiệt, bệnh trọc khí ủng chệ ở hạ tiêu.

Trẻ con đau lưng, là bởi tiên thiên bất túc.

Ngồi lâu mà đau lưng, là chân hư cả, nhưng người gầy là huyết kém âm hư, người béo thì kiêm đàm thấp.

(Phàm đau lưng quá lắm trên mặt chợt thấy sắc đỏ lên từng nốt, thì là nguy chứng, không mấy người thoát khỏi.)

Như các chứng bệnh đã nói thì bệnh đau lưng cũng có phần ngoại cảm, nhưng cốt bởi thận hư, thì ngoại tà mới cảm mạo được, cho nên phong thì tán, như ma hoàng phòng phong khương hoạt, độc hoạt, hàn thì ôn, như khương phụ nhục quế, bổ thì [illegible], như đương qui đào nhân hồng hoa, cốt toái bổ; ứ thì trục huyết, như khiên ngưu đào nhân đại hoàng huyền hồ sách quất hạch; thấp đàm thì khai đạo như thương truật hương phụ, bạch chỉ quất bì bán hạ, phục linh. Nhưng nói tóm lại, thì bắt đầu phải ôn tán hoặc hòa huyết khoái khí, rồi sau bổ thận, như tục đoạn, thỏ ti nhục quế, khởi tử đỗ trọng ngưu tất vân vân, mà cốt nhất phải gia một vài phần cổ phụ cho được dẫn dược, và thầy trung cấm những vị bổ khí với những vị hàn lương.

(Còn nữa) [illegible]

Dư luận Nam-kỳ

Chấn-hưng công nghệ

Nước được phú cường là sở dĩ nhờ công-nghệ được thịnh-hành. Nước ta kém sút hơn nước người là tại ta coi công-nghệ là rẻ, ta không hề ngó đến, xăm xăm một nẻo khoa danh, cạnh tranh một đường sĩ hoạn, mối lợi-quyền rơi rớt mặc kệ, đường công-nghệ bơ thờ trơi thây, một người như vậy, mười người như vậy, trăm muôn triệu người như vậy, trách nào cuộc tẩy chay ngoại hóa vừa rồi chẳng thành, việc trọng dùng nội hóa vừa rồi khó đạt! Từ manh quần tấm áo, từ cái nón đôi giầy, từ sợi chỉ cây kim, từ món kia vật nọ, nhất nhất đều vất tiền đi mua của người mới có mà dùng, còn của ta dẫu có thì có là có sì trong chỗ không mấy khi được tốt. Có tiền mua lấy món ngon, ai cũng có ý đó, ta dẫu có vị nhau, mua giúp một đôi ghi làm nghĩa vậy thôi chớ khó gì vất tiền cứ đi mua những đồ không được vừa ý mà đem về dùng hoài đâu. Ấy là tại công nghệ xứ ta còn chậm trễ đó.

Thế cuộc đổi xoay, nhân tâm tri hết, lần lần ta mới khuynh hướng về đường công-nghệ, nhất là ở Bắc-kỳ thì phát minh sớm hơn ở Nam-kỳ thì phát minh sớm hơn ở Nam kỳ. Nghề vẽ, nghề thêu, nghề chạm nghề khảm, nghề đương, nhiều món của người Bắc-kỳ làm đều được tinh xảo hơn người trong Nam kỳ nhiều, nhưng đẹp mà hào nhoáng, xài không được bền bỉ. Còn ở Nam-kỳ thì mới thấy từ lúc tẩy-chay về sau này, đường công-nghệ cũng có mới phát thịnh hơn mọi khi, nhưng cũng không khỏi sự vụng về, sự thô kịch, không sánh kịp với đồ nước ngoài.

Những sự thua kém đây tại đâu mà ra?

Cái nguyên-nhân này muốn nói cho đúng hơn thì là tại ta không biết chấn-hưng công-nghệ. Muốn chấn hưng công-nghệ thì ta phải biết so sánh tốt xấu hư hèn mới được. Chẳng phải vậy mà thôi, ta còn phải biết tùy theo cái trào-lưu chuộng thích của thiên hạ, chớ chẳng phải cứ khư khư xưa sao nay vậy mà làm hoài mà được. Ta phải so sánh, ta phải tùy trào lưu thì đã đành, nhưng ta còn phải tìm cách mà chưng bày món đồ nghề của ta ra thế nào cho muôn mắt trông vào ghi nhớ, để cho cái danh nó được bay xa ngàn dặm. Ấy là ta phải đem bày nó nơi hội-chợ nào hoặc nơi trường đấu xảo nào một cách xứng đáng mới được. Ở các nước Âu-Mỹ cũng vậy, đường công-nghệ họ được thịnh-hành là tại họ biết cách chiêu chuộng như vậy. Có nhiều khi họ dám xuất bạc muôn bạc triệu mà làm một cái lời rao cho món đồ của họ chẳng phải là in hàng ngàn triệu những cuốn mẫu phát cho không mà thôi, mà có khi như hãng Citroën ở bên Pháp xuất tiền ra, làm một cái tháp cao ngất từng mây ban đêm gắn giây đèn điện vào chiếu rạng trên trời, để hiệu Citroën, người ở cách một tỉnh thành cũng là trông thấy. Họ dám xài như vậy, nên đồ của họ người ta biết nhiều, mua nhiều mới có lời nhiều. Còn Annam ta có buôn bán vật gì, hay là có làm được vật gì, để một cái lời rao chừng 5, 10 đồng bạc, vào báo thì là bởi sự cùng cực chẳng đã, một là vị tình nài nỉ, hay là vị bụng bết quen, chớ tiếc [illegible], không hề nghĩ đó là chuyện vừa có lợi cho người mà lại vừa có lợi cho mình nữa. Ấy cũng một việc khiếm khuyết của người mình có thể làm ngưng trệ vài phần cho công nghệ xứ ta đó.

Muốn chấn-hưng công-nghệ thì tôi tưởng có một dịp độc nhất vô nhị cho người xứ ta là dịp đấu-xảo xe hơi và đồ công nghệ trong xứ ta sẽ khởi sự từ ngày 26 mars 1927 và Hội-chợ Saigon lần thứ nhất sẽ khởi sự ngày 17 décembre 1927. Ấy vậy ai là người bởi vì nước nhà muốn chấn-hưng công-nghệ, hãy thừa dịp này trổ tài hay nghề khéo của mình đem những những vật mình làm hoặc mới chế tạo, trước đấu xảo cho có danh, sau sau cho muôn người thấy rõ thì le gì sau này món ấy không được đắt mối hàng.

Những đồ nào ta có đem vào dự cuộc đấu-xảo hay là hội-chợ thì ta mới biết so sánh tốt hay xấu hơn của người, nhân đó ta mới phấn chí khởi tâm, theo thời ganh đua, quyết làm thế nào cho đồ của ta sẽ được khéo, được tốt hơn đồ kỳ khác đem vào đấu nữa. Ấy có cơ phải là dịp tốt, chẳng khá bỏ qua không?

Đường công-nghệ ta đã được thịnh phát, thì cơ lợi cuộc thương mại ta lại không hưng-vượng, chừng đó ta không cần tẩy chay, mà tự nhiên cũng tẩy chay được. Ấy là một cơ hội hay cho ta tiện bề chấn-hưng công-nghệ đó.

V. M.

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Đến ngày 28 mars hồi 16 giờ tại sở công-chính sẽ gọi lĩnh trưng mở rộng và sửa lại các cầu con ở chỗ km 0 đến 6, ở đường hàng tỉnh số 21 bis, ở Sơn-tây.

Công việc làm đáng 2904$50.
Ký quĩ tạm 60.00.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gởi cho:
M. LÊ-NGUYÊN-ỐC
61-63, Rue du Coton
HANOI

5701

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN THOẠI SỐ 180

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có từng cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam
Ở xưởng tạ Phù-cảo, Yên-viên, [illegible]

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự do diễn đàn

Sách khoa học và tiểu-thuyết bằng quốc-văn ở nước ta ngày nay

Muốn dưỡng dưỡng lấy sinh-mệnh ta cho khỏe khoắn cứng-cát, tất phải có của ăn nuôi xác, áo mặc che thân. Tinh-thần tri-thức người ta vì cũng như một tấm thân trần minh trưởng, ta phải sắp của ăn áo mặc, trang-điểm trau dồi. Việc đó bao hàm trong sự « học-vấn ». Một điều cố-nhiên ai ai cũng chịu là học phải có thầy như ngạn-ngữ nói: « Không thầy đố mày làm nên »! Nhưng có thầy mà khiếm sách khoa học, tứ ng-thư, thì như đầy chỉ nam làm hướng đạo. Tưởng cũng khó kết-liễu cho thỏa-mãn lòng người mơ vọng vậy. Cũng như một người có tài văn-chương thơ-phú muốn chuyên-môn về khoa văn-chương mà không có sách để học cho biết cách kết-cấu, bố-cục, lập từ, vân vân, tưởi sao trong văn viết cho trúng niêm-luật cú-điệu được! Cứ xét đó thì tự ta biết rằng: « Muốn học khoa nào tất phải có sách về khoa ấy »

Các thứ sách ta thường xem, đại-khái chia làm hai loại: Một là các sách về khoa học tùng-thư: Văn-chương, chính-trị, toán-pháp, địa-dư, vân vân. Hai là các thứ sách xem để tiêu-khiển, đỡ buồn, rộng tư-tưởng như tiểu-thuyết, hài-kịch.

Nước ta nay các sách về khoa học sao như triết-lý thần-học cho đến các sách thường dùng như văn-chương ngữ ngôn là những sách rất cần-thiết, mà không hiểu sao những nhà có tư sách học-thức rộng đã trì làm sách không chú ý đến việc làm sách bằng quốc-văn cho quốc-dân dùng? Nói ngay sách văn-chương Annam là một sách tối cần: vì như một nhà Tây-triết nói: « Một dân tộc sở dĩ sống được là vì còn tiếng nói ». Vậy mà nước ta bao năm tiếng nói chẳng giàu có, cũng tùng-tiệm, chẳng thâm-thúy. Vậy mà lâu năm về trước không có một cuốn sách văn-chương nào, một quyển mẹo tiếng Nam nào!

Trước đây mười năm trở lại, duy có một cuốn văn-chương nhan đề là « Văn-chương thơ-phú Annam » của một vị linh-mục tức Hoàng-gia-Các tiên-sinh. Rồi đến năm 1925 có ông Dương-quảng-Hàm giáo sư trường Bảo-hộ, xuất bản cuốn sách văn chương nhan đề là « Quốc văn trích-diễm ». Năm sau có ông Đặng-Châu cùng với một ông khác ấn hành cuốn sách đề mục là « Việt văn hợp tuyển giảng nghĩa » Đó là ba cuốn văn chương tự bốn ngàn năm nay mới có một; còn đời đời về trước tuyệt nhiên không có một cuốn nào!

Hay một nhà chuyên-môn về ngữ-học, tất phải nhờ ở nền vững chắc là « Sách mẹo ». Vậy mà từ khi có nước Nam, có tiếng nước Nam. Năm trước đây mới được một cuốn mẹo nhỏ của ông Lê-hiệp-Chi với một ông khác nữa. Còn bốn ngàn năm về trước không thấy một cuốn sách nào dạy về mẹo đặt tiếng Nam

Sau nữa, các sách thường dùng như « Nam sử, địa dư, toán pháp v. v. Trừ ra mấy quyển sử của ông Trần-trọng-Kim với mấy ông khác nữa, và quyển « toán-pháp đại toàn » của Bồ-ngọc-Cẩn tiên sinh và các sách của các « Cố-đạo » và ít nhiều người học thức rộng « nhà-thầy ». Còn chẳng hơi thấy ai là lo dịch, soạn các sách khoa học cho học trò dùng. Duy có ông Trần-văn-Thông, Trần-v-Khánh lựa tâm soạn các sách giáo khoa-thư bằng quốc văn, nhưng toàn là sách sơ-lược cả.

Ấy các sách về khoa học cần thiết thế, còn khiếm khuyết, mà không thấy ông nào để chí đến. Bằng năm các sách tiểu thuyết xuất bản kể có hàng trăm cuốn. Tiểu thuyết hay cũng nhiều mà dở cũng không ít. Nhưng phần nhiều nói chuyện hoa-nguyệt giăng gió. Rất có ảnh hưởng xấu cho nền phong hóa luân lý tuyệt đích của ông cha đời xưa đã khó nhọc vun đắp!

Tôi không dám chỉ-trích bài bác các nhà làm tiểu-thuyết. Vì trong thế giới các nước học hành văn-minh như Pháp, Đức, Anh Nhật v. v. hàng năm từ trước đến giờ xuất bản không biết bao cuốn tiểu-thuyết. Nhưng tôi chỉ phàn nàn vì người mình nhiều tay làm tiểu-thuyết « văn chương » đã không sinh; « Tu-từ-học », đã không biết; tư-tưởng nhỏ-nhen, kiến thức hẹp hòi, lịch-duyệt ít, thế mà đã dám cầm bút viết văn; cũng muốn kiếm một ghế trong bọn văn-sĩ Nhưng mở một cuốn tiểu-thuyết của họ mà xem, thời chỉ toàn là chuyện tình nhảm nhí; chỉ thấy một cậu « công tử bột » một cô « tiểu thư vời » dan díu chữ tình chung mê một trong chốn thuyền-tình bể ái. Làm những điều trái luân-thường đạo lý. Ấy nội dung một cuốn tiểu-thuyết của họ chỉ có bấy nhiêu ý tưởng. Vậy mà chạy chọt kiếm ít tiền thuê nhà in này xuất bản, nhà in kia ấn hành. Tư tưởng đã « ẩm muội » văn chương đã « bã-mía » thời còn bổ-ích về phương-diện nào nữa chứ???

Còn các nhà in thời nhiều nhà chỉ cần lấy cái lợi nhỏ nhen, lợi-kỷ ngay trước mắt mà không quan tâm đến cái hại tày đình cho nước tâm thế đạo kia.

Như tôi vừa nói trên; tôi không phải là chê hết mọi người làm tiểu-thuyết đâu. Vì tiểu thuyết nhiều lúc cũng là một thứ sách tiêu sầu giải muộn; và nhiều người làm tiểu-thuyết lại là « thần văn » « thánh-thơ » thời cái ảnh hưởng cho độc giả tất cũng thâm trong lắm chứ? Duy khốn một điều, sách tốt cũng có, nhưng sách dở càng nhiều sao? Nhiều nhà làm sách, vì chính mình bị cảnh ngộ đó, rồi nỉ ân chuyện đó đem cái tâm sự phiền não yếm thế ra mượn tờ giấy, ngọn bút thêu dệt thành chuyện. Toàn phun ra những sầu chán đời hờn duyên tủi phận » Toàn cuốn sách họ chỉ có cái « xơ xơ » mà « bồn thời nhỏ » Một cuốn sách dày kể mấy trăm trang mà không chắc có được một đoạn nào là văn-chương cho thật đúng. theo thể tiểu thuyết, tư tưởng cho thực chân chính đáng! Những cuốn tiểu thuyết như thế tưởng có ích gì cho những nhà ham xem tiểu-thuyết không chứ? Mà nhiều khi nhất là các cậu công tử các cô tiểu thư xem những cuốn tiểu thuyết « tình » rồi say đắm trong bể ái. Làm những điều trái luân thường đạo lý. Dĩ chí có cô cậu xem xong đau lòng xót ruột, gieo mình xuống dòng nước vì tình mà quyên sinh. Đó cái lợi hại của tiểu thuyết là thế, các nhà làm tiểu thuyết « gàn rồm » kia nghĩ sao?

Vậy gọi là mấy lời thô thiển của kẻ ngu-sĩ này, xin cùng các nhà làm tiểu-thuyết hãy đem cái tài cao, học rộng sự nghiệp to mà trước thuật lấy những sách giáo khoa thư trước đã, rồi ra ta hãy đặt bút viết tiểu-thuyết cho có luân-lý cho có văn-chương cẩm-tú, hùng-hồn thêu hoa dệt gấm, phun châu nhả ngọc, há lại không phải lẽ hơn ư.

Các nhà tiểu-thuyết « chực » nghĩ sao?
Các tay tiểu-thuyết « gàn » nghĩ sao?

Phi-vân Trần-ngọc-Ban.

VĂN UYỂN

Đông cảm

Sớm bỗ tin mai trổ nhị vàng,
Đoái nhìn mới biết cảnh đông sang.
Nghĩ duyên văn-tự thời Á-Á,
Cảm bước giang-hồ ngả bắc nam.
Thấy tu ít nghĩ đến ơn dưỡng dục,
Nghe chim như gọi chỉ bồng-tang.
Tri âm ai đó? cảm tâm sự!
Hẹn với đông-quân chớ phụ phàng

Giả lời bạn

Lay bức mành tương trận gió đông,
Xem thơ ai gửi xiết vui lòng,
Đường nhà bóng nguyệt hằng mơ tưởng
Mây tối cây-xuân những ngóng trông,
Tuổi kiếp giang-hồ chỉ sá quản.
Mà cơ hội-ngộ vẫn thường mong.
Ước-nguyện ghi-tạc niềm son-sắt,
Lam vẫn non mà, Vì vẫn sông.

Tạ-vực, Nguyễn-xuân-Đài.

Vịnh nguyệt

Xuân xanh bao tuổi coi Hằng nga,
Tròn khuyết bao thu vẫn thế a.
Sương tuyết bấy còn vơi gỗ quế,
Phong hoa nich chặt mối bỏ già.
Gương nga lóng-lánh lòng gương nước
Bóng ngọc la đà lộn bóng hoa,
Bấy ngỏ Rèm thưa trông xuống thử,
Để ta xem rõ mặt non, già.

Nhà vô chủ

Vai chân dạo bước đến bờ sông,
Nhà vắng không ai gió lạnh lùng.
Vách nát thêm rêu buồn quá nhỉ,
Tường long rầu đổ ngán tay không.
Vườn hoa tìm mãi không còn lối,
Rìu trái xem ra đã tốt bông...
Hỏi chủ nhà đây đâu vắng tá,
Khiến người du khách ngẩn-ngơ trông

Đỗ-ngọc-Liên.

Đề ảnh người bào huynh đã khuất

Nhớ anh treo ảnh ra nhìn,
Nhìn bao nhiêu lại thêm phiền anh ơi!....
Trời làm chi tệ hỡi trời,
Để cho nhau biết lại rời cho xa.
Xót gan riêng giận trời già,
Lòng này ai tỏ cho ta hỡi lòng???

Tiễn bạn

Cái bước công danh kéo lạ nhường,
Hà-công ghen mấy! khách văn chương.
Đương vui sum họp nên buồn bã,
Một bước đưa nhau một đoạn trường.
Một bước đưa nhau một đoạn trường,
Chia tay không xiết nổi tơ vương!
Ba sinh lời hẹn còn ghi đó!
Chúc bác ngày thêm một vẻ vang!!!

Đồng-giang Nguyễn-văn-Du.

Luyện tập quốc-văn

Bức thư dàn bạn ham chơi

Anh Ngoan ơi!

Đã lâu không thấy anh lên chơi, em cứ đinh ninh rằng anh bận việc học hành, té ra em tưởng nhầm chứ thực thì đã non năm tháng nay anh miệt mài trong cuộc con bạc lá bài, cô đầu con hát..... Ôi! em ghê thay cho anh, còn đầu xanh tuổi trẻ, con đường tiến bộ còn dài, mà nay anh đã nỡ dừng chân nghỉ bước. Ở cứ kể như sức anh học đã vào bực trung đẳng, ra phá ngang đã kiếm một tháng năm bảy chục bạc chi tiêu, mà lên xe, mà xuống ngựa. Nhưng anh chớ nghĩ thế đã là cực điểm rồi đâu!

Trời phú cho anh cái tính anh hơn người tại anh nên khéo mà lợi dụng chớ để hoài phí đi. Sẵn cái lúc nên phú lực cường này, anh nên cố công cùng sức mà học tập cho lên bực đại tài nữa rồi ra lúc ấy anh muốn xoay nghề gì, mà chẳng nên, làm việc gì mà chẳng được. Tiếc thay cái tài học của anh nỡ đem vào chốn đồ bác, xóm yên hoa mà bán rẻ.....

Ở mà nghĩ cho kỹ con người ta ở đời ai chẳng phải chơi, nhưng chơi gọi là cho tiêu khiển, chứ lại cứ nay lần mai lữa, ngày ngày tháng tháng mà chơi thì nguy lắm nguy lắm.

Trông gái đẹp ai chẳng yêu, không phải làm lụng khó nhọc, chỉ nhờ có con bạc là bài mà giàu có, ai chẳng muốn. Nhưng càng muốn mấy càng nguy cho mình Này! ngày đêm say mê vì hát hay đàn ngọt mỗi ngày tiêu một tốn, tiêu mãi rồi cũng mòn, hết tiền biết dở vào đâu cho ra. Thế tất phải đi cờ gian bạc lận để lọc lừa người. Ấy hai cái hại đó nó cứ đi theo nhau cho nên dễ mắc.

Ôi! kinh thay hai cái hại đó, nó cũng tức như hai cái bệnh làm cho mình ngày thêm một suy yếu mãi đi, ta không để tâm mà đề phòng sao được?

Anh ơi! em tự vấn tâm biết rằng hạ bút viết bức thư này thực là không phải với anh lắm lắm, nhưng chẳng nhẽ nghĩa bạn bè tâm giao xưa nay, thấy anh đi nhầm ra ngoài vòng chính đạo mà cứ mặc kệ làm thinh, sao cho phải??? Vài lời thành thực nên chẳng xin anh lượng xét.

Anh ơi! nếu sự này quả có như thế thì anh nên tự tu tự tỉnh lại mà ăn ở cho nên người có nết na, bằng không có thể thì cũng là một điều ta nên để tâm mà đề phòng cũng không phải là vô ích vậy.

« Trung ngôn nghịch nhĩ », duy có người bạn thiết em mới dám thổ tận can tràng, ai người tri âm đó xin hiểu dùng tình cho!!!

Đồng-giang Nguyễn-văn-Du

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền lẻ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất linh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và chuồng tiêu. Giá một cái 1.500$00 và một cái 800$00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

MUỐN BÁN:

Một cái nhà hai tầng có cửa hàng ở phố Bd Armand Rousseau, no 106. Hỏi tại hiệu Vĩnh-Thịnh, no 214, Rue du Coton, Hanoi. 6.066

Xe ô-tô
(Automobiles)

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

TÔI MUỐN BÁN:

Một cái Auto hiệu Peugeot, 10 mã-lực bốn chỗ ngồi, còn mới, giá rất rẻ.

Và một cái Auto hiệu Amilcar, 6 mã-lực, ba chỗ ngồi, mới chạy độ tám tháng, giá rất rẻ.

Hỏi tại nhà M. Barrault, Chef armurier, ở trại lính thợ cơ thứ sáu « trong thành chỗ Kinh-Thiên, Hanoi.

Buổi sáng từ 11 giờ đến 1 giờ rưỡi.
Buổi chiều từ 5 giờ đến 6 giờ. 6.964

Dịp tốt lạ lùng mà bán!

MỘT CÁI XE 5 MÃ-LỰC «CITROËN» 3 chỗ ngồi, mới đi có 5000 km, rất nhiều đồ phụ: Đồng hồ, công tơ, còi, đèn, bao bọc mui v. v. Giá mặc cả.

MỘT CÁI XE 7 MÃ-LỰC «AMILCAR» 4 chỗ ngồi, mới xửa sang lại chạy rất tốt.

MỘT CÁI MÔ-TÔ « MONET GOYON » được thưởng về cuộc sổ số tại tràng đua xe đạp. Chưa dùng đến. Giá 200$00.

Hỏi tại: ETABLISSEMENTS BANIER « AUTO-HALL »
12, Rue Borgnis Desbordes, Hanoi 6.071

Súng và chó săn
(Chasse)

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Người ta cần một người an-nam coi máy thiệt giỏi về nghề máy điện để trông nom cho máy chạy.

Lương tháng định là 100p.00 có cả nhà ở. Hỏi tại: M. MAZURÉ RADIO, Bạch-mai. 6.072

Muốn mua:
(On achète)

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo. 5.891

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đủng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiền-Tsin, Hanoi. 5.76

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo 5.809

BƯU-ĐIỆN TÂN LỆ 0$60
Tiểu-thuyết TẤM LÒNG KIÊN-TRINH 0$20
Bán tại LƯƠNG-BẢO, bijouterie. 112, Changeurs, Hanoi. 6.054

Lạc con
(Mục này đăng không lấy tiền)
(Enfants égarés)

Tên tôi là Nguyễn-Công-Tập, quán làng Bạch-cốc, huyện Vụ-bản, tỉnh Nam-định, ngụ-cư, ở phố Cồ-rồng thuộc làng Phượng-trạch, phủ Kiến-xương, tỉnh Thái-bình. ở đó người ta thường gọi tôi là Lang Cao có một đứa con giai tên là Nguyễn-Công-Tạng mới 17 tuổi tự nó không bằng lòng nghe lời gia-giáo mà chốn đi tự ngày 28 tháng giêng ta, nó có biết 1 nghề nhỏ mọn (thợ cạo) mà người son son mặt giải, hai bên tả hữu (huyệt nhân-chung) nó có hai mụn ruồi, tôi vốn là người yếu đuối, tôi mới có 1 nó là con giai nếu nó đi một ngày tôi thêm bệnh một ngày.

Vậy ông bà nào biết nó ở đâu cho tôi biết, tôi xin hậu tạ và tôi xin nhận tiền phí-tổn. Nay phi-cáo.

6.053 Nguyễn-Công-Tập

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán 5.809

MỘT DỊP RẤT TỐT.

Muốn bán máy đan áo còn mới - (Machines à tricoter rectilignes)

Hỏi tại: M. Giat, phố Paul Blanchy Saigon. 6.060

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ

LỚP ĐỒNG-ẤU

Giá bán 0$10

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn. 61-63, Phố hàng Bông. -- Hanoi

36 78

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tôn hành giả nói:

— Bây giờ hiền-đệ rẽ nước mà xuống đánh nhau với loài yêu-quái, rồi giả-cách thua, chạy lên trên bờ, để *Lão-tôn* này sẽ giơ tay mà bắt cho kỳ được.

Chư-bát-giới nói:

— Phải đấy!

Nói xong, liền thì tháo giầy cởi áo, hai tay múa cái vồ cào, rẽ nước mà tiến xuống đáy sông, để khiêu-chiến cùng loài yêu-quái. Lại nói chuyện loài yêu-quái kia thua trận chạy về, còn đang đứng thở, bỗng nghe có người rẽ nước tiến xuống. vội-vàng chạy ra xem ai thì lại chính là *Chư-bát-giới*.

Loài yêu-quái giơ cái bảo-trượng lên, rồi quát mắng rằng:

— Thằng sư hòa-mang này, mày định đi đâu!

Chư-bát-giới cũng giơ cái vồ-cào lên mà rằng:

— Thầy trò ta đang đi, mày là loài yêu-quái ở đâu mà dám đến đây ngăn-trở!

Loài yêu quái nói:

— Nhà-ngươi chưa biết ta đó mà thôi, chứ ta đây không phải là loài yêu-quái. Nhà ngươi đứng yên, để ta nói rõ cho mà nghe.

Nói xong, liền thuật rõ lai-lịch cho *Chư bát-giới* nghe, và bảo rằng:

— Còn như loài ăn cám kia, chớ có trêu vào tay ta, mà ta sẽ xả xác ra đem làm thịt ướp đó!

Chư bát giới nghe rõ, tức thì nổi giận mà rằng:

— Đồ khốn-nạn kia! Mày thật không có mắt. Mày tưởng ta là loài ăn cám thành tinh đó chắc! Mày chớ có vô lễ mà ta bổ cho một cái vồ-cào này!

Nói xong liền giơ cái vồ cào chực bổ vào đầu loài yêu-quái. Loài yêu-quái nghiêng đầu tránh khỏi, rồi hai tay múa cái bảo-trượng để đối-địch lại.

Nước yên gió lặng, bỗng dưng rồi sóng đùng đùng, hai bên cùng nhau giao-chiến hồi lâu mà chưa phân thắng bại, thật là vỏ quít dầy gặp móng tay nhọn, hai bên cùng ngang sức nhau.

Tôn hành-giả đứng ở trên bờ, hai mắt đăm-đăm, cứ nhìn xuống nước mà xem hai bên giao chiến. Bỗng thấy *Chư bát-giới* vai vác vồ-cào, quay đầu chạy lên trên bờ, loài yêu-quái đuổi theo sau.

Tôn-hành-giả không thể nhịn được, vội-vàng cầm cái gậy sắt nhảy đến bên bờ, chực đánh vào đầu loài yêu-quái. Loài yêu-quái thấy vậy, không dám đối-địch, tức thì lại thụt xuống dưới sông.

Chư-bát-giới lại gắt với *Tôn-hành-giả* rằng:

— Con *Thạch-hầu* này tính nóng-nảy quá, chưa chi đã vội nhảy đến. Nếu thư-thả một chút, để tôi lừa nó lên quá trên kia, rồi bấy giờ ta chặn lối bờ sông mà đánh thì mới có thể bắt sống được nó. Nay nó sợ mà thụt xuống, còn biết bao giờ lại lừa được nó lên.

Tôn hành-giả cười mà bảo rằng:

— Thôi đừng cãi nhau nữa! Chúng ta hãy trở về chỗ sư-phụ.

Hai người đem chuyện giao-chiến với loài yêu quái nói cho *Tam-tạng* nghe. *Tam-tạng* nói:

— Nếu vậy thì biết làm thế nào?

Chư bát-giới nói:

— Nghĩ sao cho được cái kế vẹn-toàn thì hay.

Tôn-hành-giả nói:

— Sư-phụ chớ lo-phiền! Bây giờ trời đã gần tối, sư-phụ cứ ngồi đây để *Lão tôn* này đi khuyến-giáo lấy mấy bát cơm chay đem về cho sư-phụ xơi. Đêm nay ta hãy nghỉ yên, sáng mai sẽ liệu kế.

Tôn-hành giả nói xong, liền dùng phép *cân-đẩu-vân* cưỡi mây đi đến các nhà ở về phía phương bắc mà khuyến-giáo được mấy bát cơm chay, đem về dâng *Tam tạng*.

Tam-tạng thấy *Tôn-hành-giả* đi được nhanh chóng, mới ngẫm nghĩ mà bảo rằng:

Ngươi đã đến khuyến-giáo cơm chay thì sao không hỏi thăm xem cách đi qua con sông này phải thế nào, chẳng hơn là cứ tranh-chọi với loài yêu-quái này mãi ru!

Tôn-hành giả mỉm cười đáp rằng:

— Cỗ tôi khuyến-giáo cơm chay này, cách đây độ sáu bảy nghìn dặm thì người ta làm gì mà biết được cái thủy-tính ở đây.

Chư bát-giới nói:

— Cách sáu bảy nghìn dặm mà sư-huynh đi được nhanh-chóng như thế?

Tôn hành giả nói:

— Hiền-đệ không hiểu rõ *Lão-tôn* này biết dùng phép *cân-đẩu-vân*, mỗi lần cưỡi mây đi hàng mười vạn tám nghìn dặm, chỉ gật đầu mấy cái, cúi mình mấy cái, tức là đi đã về tới nơi rồi, chứ có khó khăn gì đâu!

Chư bát giới nói:

— Cái phép của sư-huynh đã dễ dàng như thế thì sao không cõng sư-phụ lên trên lưng, cứ phải gật đầu một cái, cúi mình một cái, đã đi qua con sông này, hà-tất lại giao-chiến với loài yêu quái kia cho uổng công khó-nhọc!

Tôn-hành-giả nói:

— Hiền-đệ cũng biết phép cưỡi mây, sao hiền-đệ không cõng sư-phụ. Sư-phụ là người trần-tục, cho nên nặng như *Thái-sơn*, ta đem lên mây làm sao cho được. Bởi vậy phép « *di sơn* », phép « *súc địa* », *Lão-tôn* này đều có biết cả, mà không sao đem được sư-phụ ta đi. Sư-phụ ta chưa có thể thoát ly khổ-hải được, ngày nay đi sang *Tây-phương* cầu kinh, tất phải chịu trăm nghìn nỗi khó-khăn. Hai ta chỉ theo để bảo-vệ cho sư-phụ mà không thể chịu thay được những nỗi khó-khăn ấy. Và ngày nay hai ta đi trước mà sang *Tây phương* cầu kinh thì đức *Như-lai phật* tổ tất cũng không truyền kinh cho hai ta, nghĩa là « nếu cầu được dễ dàng, tất không biết quí báu » vậy.

Chư bát-giới nghe nói, lầm-nhầm gật đầu, rồi ngồi xuống ăn cơm, ba thầy trò lại ngủ ở bên bờ sông *Lưu sa* Sáng hôm sau, *Tam-tạng* bảo *Tôn-hành-giả* rằng:

— *Tôn-hành-giả* kia! Hôm nay ngươi tính thế nào?

Tôn-hành-giả nói:

— Chẳng biết tính thế nào cho được, âu là *Chư-bát-giới* lại thử xuống nước xem sao.

Tôn-hành giả lại bảo *Chư-bát-giới* rằng:

— Lần này ta không nóng-nẩy như trước nữa. Hiền-đệ cứ dụ nó lên, rồi ta chặn ngang bờ sông, cố sức mà bắt cho được nó.

Chư-bát-giới lấy tay xoa mặt, rồi phấn-khởi tinh-thần, hai tay cầm cái vồ-cào, chạy ra bờ sông, rẽ nước đi xuống, tìm đến tận sào-huyệt của loài yêu-quái. Loài yêu quái trông thấy *Chư bát giới* xuống, lại quát tháo chạy ra để giao-chiến.

Loài yêu-quái nói:

— Cứ việc mà xuống đây! Mày hãy mở mắt mà trông cái bảo-trượng của ta này!

Chư bát-giới giơ cái vồ-cào lên mà bảo rằng:

Cái bảo-trượng của mày, ta coi như cái gậy chống đám ma vậy, sao bằng cái vồ-cào của ta!

Loài yêu-quái kia nói:

— Ngươi không hiểu rõ Cái bảo-trượng này, từ khi ta làm chức *Quyển-liêm tướng quân* ở trên Thiên-đình, đức *Ngọc hoàng thượng đế* ngự ban cho ta, thật là một vật báu-bối thiêng-liêng, không ai địch nổi. Dẫu nay ta có tội bị đầy xuống đây, nhưng ta vẫn giữ được thứ bảo bối này. Còn như cái vồ-cào của nhà-ngươi, chỉ dùng để cuốc vườn trồng rau mà thôi, chứ làm gì được. (Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt có kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 5 NĂM
Giá .... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Tối thứ ba 22 Mars 1927
Thu nửa tiền

TRẬN CƯỜI
MẢNH GƯƠNG NHÂN SỰ

Tích nầy có ý nghĩa khuyến giới rất hay và có nhiều giọng hát chèo cải-lương nghe rất em ái.

Tối thứ tư 23 Mars 1927
TÔ THỊ VỌNG PHU

Xem sự tích này mới hiểu rõ câu ca Đồng-đăng có phố Kỳ-lừa có nàng Tô-thị có chùa Tam-thanh.

CHỌN ĐÁ THỬ VÀNG
Hài kịch
Chèo cải-lương

Tích này có nhiều câu văn giọng hát nghe rứt lý thú lại có nhiều chỗ khôi hài không thể nhịn cười được.

NHÂN DỊP BẠC CAO
Không đâu có hàng rẻ bằng

Hiện tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những món hàng sau này: *Giầy gai tây đế khâu bọc*, cũng là các thứ *Bao gọc Bọc-Xanh, bọc Tím, bao cũ, bao mới*, đều có cả. Hiện tôi lại có bán các thứ: *Nước Hoa, Sáp Thơm* và *Bút Máy* hiệu «EDAC». Nhân dịp giá tiền bạc tây cao, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. So giá bây giờ với mấy tháng trước, thì mỗi đồng bạc hạ tới 0$25, vậy hỏi giá được bao nhiêu tôi xin hiến các qui-khách hết cả. Qui-khách chiếu-cố đến mua hàng ở bản-hiệu sẽ biết cho là sự thực, nhưng xin mua ngay, kẻo cái dịp này chính là cái buổi mà những món hàng trên này bán chạy lắm. Kính cáo.

ĐỨC LONG, 90, Rue des Pavillons Noirs
(số 90, Phố Hàng Mã-Mây, Hanoi)

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi khi có đại hội đồng bản về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhử mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu lê vì lẽ ấy.

Bản hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc:

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
bào-chế đệ nhất hạng tốt nghiệp trường Paris, kỹ-nghiệp
Rue Paul-Bert, Hanoi

CHAUFFEUR Ô-TÔ!!

Cần một người chauffeur thật rồi và cẩn thận biết chữa cả máy nữa. Phải có bằng độ 5 năm rồi mới được.

Lại hỏi M. H. Elendt ở Rue de Colomb, số 51, Hanoi từ 5 h. đến 7 giờ chiều.

SAN-NHIÊN-ĐÀI

Cáo bạch

Chèo cải-lương
CÂU CHUYỆN ĐỜI NAY THỨ II

CÂU CHUYỆN ĐỜI NAY THỨ II

Cũng của nhà danh-sỹ soạn ra vở *Câu chuyện đời nay (sự tích thầy thông Nguyễn-Bình)* diễn 2 lần trước được các quý khách hoan nghênh lắm và có lời khen bản hội và soạn giả đăng trong báo Trung-bắc-tân-văn hôm 15-3-1927. Vậy soạn giả xin vui lòng xuất bản vở *Chèo cai-lương* CÂU CHUYỆN ĐỜI NAY THỨ II *(sự tích thầy khóa Trần Hanh)* này mà biểu bản hội để cảm tạ các quý khách. Vở này có linh 30 điệu ca và giọng hát rất hay có lý thú, lại có phần vui trò hơn vở trước và có bổ ích về luân lý trong gia đình. Hiện nay bạn hát đang hết sức luyện tập.

Và nay mai bản hội sắp suất bản *Chèo cải-lương Chữ trinh Thúy Kiều* có bổn hồi của ông tú Hoàng-Sơn soạn có nhiều giọng ca ngâm và điệu hát mới rất hay mà không lấy qua một câu văn nào trong truyện Kiều của cụ Nguyễn-Du cả, bao giờ diễn bản hội sẽ trình các quý khách biết.

THỔ-CÔNG CỨU BỆNH

Tối thứ tư 23 Mars 1927
UYÊN ƯƠNG GIAI NGẪU

Sự tích rất ly kỳ cảnh nào cũng vui trò và hát nhiều lối khác nhau rất hay.

Tối thứ năm 24 Mars 1927
TẦY HỒ CÔNG CHÚA

Có cảnh các loài thủy tộc đi đón công-chúa về thủy cung trông rất rực rỡ.

Tối thứ sáu 25 Mars 1927
BICH CÂU KỲ NGỘ

Cảnh đầu có chỗ đu tiên rất đẹp và hát nhiều giọng rất hay.

3006

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh ở đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

Giá 1$30 một hộp

SIÊU-HOA
HỌA-KÍNH CÔNG-TY
TÉLÉPHONE: 598

Nhân dịp bản-hiệu chúng tôi đã giọn sang phố hàng Xe Điếu, số nhà 50, chúng tôi xin tính giá rất hạ trong một tháng kể từ 1er chp tới 30 tháng giêng tây này để gọi chút thịnh-tình đối với các quý-khách.

Vậy xin mời các quý-khách tạm dời gót ngọc lại xem, mới biết cho chúng tôi chỉ chuyên nghề chế tạo các thứ kính vẽ: « nhân-vật, sơn thủy » trông rất ngoạn mục, gương soi, kính giầy, kính mạng, gương cũ mạ lại, và khung ảnh gỗ hoa đủ các kiểu chúng tôi lấy làm bán-rẻ vô cùng.

Siêu-hoa, công-ty
Kính cáo. 2070

C/ Những khóa sanh hay là học trò có đậu nhứt nhì trường, và tất cả những người có đậu các văn bằng về hán-học.

Bấy nhiêu hạng người ấy đều phải hạch các môn quốc văn tại trường bản tỉnh.

6· Những bài hạch như sau này:

A/ Một bài âm tả quốc văn từ 20 đến 25 hàng, có 5 câu hỏi.

B/ Một bài luận quốc văn giản dị, (tả cảnh, thuật truyện, thư trát, lý-tưởng hay từ-hàn.

C/ Hai bài tính quốc văn về phép tính và phép đạc, theo chương trình các lớp nhứt, lớp nhì và lớp ba ở trường Pháp-việt.

7· Những bài hạch ấy, do ông Đốc trường Bị thể lựa và chấm, rồi độ vào nhà học-chánh Trung-kỳ kiểm-duyệt.

Những việc công-tác trong năm nay. — Những việc công-tác sửa-sang các sông ngòi và các đường dẫn thủy trong xứ Trung-kỳ về năm 1927, mà do sổ dự-toán Trung-kỳ chịu, có những khoản như sau này:

Thanh-hóa	2 000$00
Nghệ-an	3 000.00
Hà-tĩnh	1.000.00
Quảng-bình	400.00
Quảng-trị	450.00
Thừa-thiên	600.00
Quảng-nam	800.00
Bình-định	1.000.00
Khánh-hòa	250.00
Phan-rang	[illegible]

Việc dẫn thủy:

Thanh-hóa	40 000$00
Nghệ-an	2,400.00
Hà-tĩnh	8 0.00
Quảng-bình	400.00
Quảng-trị	400.00
Thừa-thiên	500.00

Công việc tu-bổ đường-sá trong các thành-phố ở Trung-kỳ. — Công việc tu-bổ đường-sá trong các thành-phố ở Trung-kỳ trong năm 1927, có những việc như sau này:

Thanh-hóa	2 000$00
Vinh	7 900,00
Hà-tĩnh	2.400,00
Đồng-hới	600,00
Quảng-trị	2.100,00
Thừa-thiên	13 200,00
Quảng-nam	2 200,00
Quảng-ngãi	1 000,00
Qui-nhơn	2.000,00
Sông-cầu	1.000,00
Nha-trang	2.800,00
Phan-rang	2.000,00
Phan-thiết	3 800,00
Banméthuot	1,950,00

Tuyển lính. — Ngạch lính trong năm nay, chánh-phủ định tuyển trong các tỉnh phía bắc Trung-kỳ và Trung ương Trung-kỳ mỗi năm, mỗi tỉnh lấy bao nhiêu người theo như biểu tổng kê sau này:

1· Thanh-hóa	350 người
2· Nghệ-an	160 »
3· Hà-tĩnh	130 »
4· Quảng-bình	40 »
5 Quảng-trị	50 »
6. Thừa-thiên	130 »
7· Quảng-nam	140 »

THANH-HÓA

Hỉ tín. — Bản quán được tin mừng rằng đến ngày 25 tháng hai này, ông Thiếu-bảng Ng-văn-Nguyên hàn lâm viện thị-độc ở phố Mường số 21 sẽ làm lễ nghi-gia cho thứ nữ ông kết duyên với cậu Ng-năng An là trưởng nam ông Ng quỳnh-Thước ở Phú-thọ.

Bản quán có lời mừng hai họ và cô dâu chú rể.

HÀ-TĨNH

Quan Công-sứ Auger. — Vừa rồi quan Toàn-quyền Pasquier ở Nam-kỳ về qua Hà-tĩnh, có dừng lại báo cho quan Công-sứ Auger bản tỉnh biết rằng ngài bổ quan Công-sứ sung chức Thanh-tra Lao-động ở Huế.

Nhân dân nghe tin quan Công-sứ Auger thăng bổ đi nơi khác như thế, đều lấy làm tiếc lắm.

Tại hiệu CHARMEUSE
PHỐ LIÊN-TRÌ, số 43, HÀ-NỘI
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

Mới đến: Satin may áo, Nhung làm mũi giầy đàn-bà, bí-tất hảo-hạng, mùi xoa các thứ rất đẹp, v. v.

Trong dịp tết này, có giảm giá đi 15°/o, về tất cả các thứ hàng mới.

Việc Nam-kỳ

CHOLON

Bốn cái xe đụng lộn một cách rất nên dữ dội tại đường Frédéric Drouhet. — Nạn xe hơi thường xảy ra hoài mà mấy người sốp phơ sáng không để ý lo sợ chút nào hết. Cho xe chạy cuồng sống chẳng kể chi, chỉ coi mạng người như không vậy.

Phần đông các xe hơi xảy ra việc rủi ro đó đều là xe cho mướn cả thầy (location).

Như cách mấy bữa vừa qua rồi đây tại đường Gallieni gần ngã tư Nancy có hai cái xe location chạy đua đụng lộn với nhau một cái xuống rạch một cái lật đưa bốn bánh lên trời xem rất nên ghê gớm may không hại đến mạng người.

Sốp phơ chánh sốp phơ phụ gì đều ra khỏi xe bình yên vô sự như thường ai mấy thấy đều lấy làm lạ hết sức, cho rằng mấy người ấy có cố hồn xe hơi phò hộ.

Chớ chi mấy người sốp phơ thấy việc rủi ro ghê gớm ấy thì nên để ý mới phải chớ có lẽ đâu lại coi việc ấy như là việc chơi vậy.

Chả xe nào mà mắc phải mấy người sốp phơ như hồ tất vô phước biết chừng nào.

Chiều hôm qua vào khoản tám giờ [illegible] xảy ra một việc xe hơi đụng lộn với nhau nghe qua cũng đã sợ.

Ba cái xe ở Saigon chạy vô Cholon xe song mã đi trước xe Hotchkiss đi giữa xe Hurtu số C.7400 của M. Ng-văn-Sen nhà ở Amiral Roze mòn bét số 13 chạy sau.

Thấy xe Hotchkiss chạy chậm sau lưng xe song mã, nên sốp phơ xe Hurtu C.7400 mới đạp accélérateur cho xe chạy trường tới hầu có qua mặt hai cái trước, xe vừa lo đâu ra thì thấy trong Cholon có xe chạy ra cũng gần tới.

Xe đi trước hiệu Citroen hai chỗ ngồi số C. 3236 của thầy Mười Vui chủ gánh hát cải lương Văn-hí-ban thấy có xe Saigon vô nên tắt đèn chơn sau lưng có một cái xe khác còn đèn phare dọi tới. Xe Hurtu vừa lé ra, tới giữa đường kế gặp xe của thầy mười Vui chạy gần tới nên liệu thế qua mặt hai cái xe đi trước không đặng vì là con đường chật quá đi ba cái tránh nhau chẳng đặng nên sốp phơ quýnh đạp siết thắng cho xe ngừng.

Nhưng bị xe chạy mau quá sức bảy chục cây số một giờ trên còn nhiều nên đạp siết thắng cho ngừng lại thì hai bánh trước liền nổ quăng đâm xe va vào đít xe Hotchkiss một cái rất mạnh rồi đẩy tới cho đụng nhằm xe song mã hư gãy nát hết nằm một chỗ.

Thấy vậy sốp phơ lại còn mất vía đương hồn hoa nữa nên bẻ tay bánh qua tay trái lủi vào đụng nơi hông xe Citroen của thầy mười Vui một cái rầm cả thầy hai cái vè mé bên tay trái đều bể rồi đó chạy trường tới trước có trên ba chục thước Langsa mới là ngừng được.

Thấy đó thì biết xe chạy mau là thế nào, hai bánh trước bể, nhíp gãy, đầu chúi xuống đất mà còn chạy trường tới trên ba chục thước Langsa thì biết trớn nó thế nào.

May một điều là cuộc đụng chạm tuy là dữ dội thật, nhưng không hại đến mạng người. Nghe đâu mấy người ngồi trên xe song mã bị bịnh chút ít không đến đỗi gì.

Bốn cái xe đụng lộn hai cái hư bể nát hết là xe Hurtu của M. Sen và xe song mã số 112 của ai không rõ còn hai xe kia tuy là hư bể nhưng còn chạy đặng.

Việc này quan đầu phòng sở Tuần-cảnh còn đương làm án kết.

Ai vô đó lấy của ấy. — Chú Ng-văn-Sử làm quản-lý nhà khách sạn Nam-Thành ở đường Boulevard Tổng-đốc-Phương mới hôm số 178 mới bị kẻ gian lấy một sợi giây chuyền vàng một cái đồng hồ khảm vàng cả hai đáng giá 120$ với một số bạc 122$00.

Mất bao nhiêu đó thật là hao hết sức. Vậy chớ ai vô lấy đồ đó. Chú có nghi cho ai hay chăng.

Chỗ đông đảo người ra vô thường có tiền bạc nên để ý đề phòng cho lắm lắm kẻo để làm mưu kẻ gian.

(T. L. B.)

PHÒNG GIẤY ÔNG JEAN KERATRY
Quản-lý văn-khế
Phố hàng Bông thợ Nhuộm, số 22
HANOI

Tự ý bán đấu giá

tại phòng giấy ông de Kératry Quản lý văn-khế ở Hanoi, phố hàng Bông thợ Nhuộm, số 22.

Ngày thứ sáu, 8 Avril 1927 hồi 9 giờ sáng

18 gian nhà ở Hanoi, phố hàng Đẫy (Rue Duvillier) và con đường sắp mở ở bên cạnh diện-tích từ 100 đến 330 thước vuông tây.

Định giá từ **3.000$00** đến **4.500$00**

16 lô đất cũng ở chỗ ấy, diện-tích từ 120 đến 281 thước vuông tây.

Định giá từ **360** đến **1.124$**

Một cái nhà tại Hanoi, phố Félix Faure, số 2 ở vào góc phố ghi vào sổ địa-đồ số 452P thiên chữ Q. Đặt giá **8000$00**

Một khu đất, diện-tích độ 203 thước vuông tây ở Hanoi, phố Félix Faure, số 2, ghi vào sổ địa-đồ số 452 P thiên chữ Q.

Đặt giá........ **1624$00**

Một cái nhà tại Hanoi ở vào góc hai phố Henri d'Orléans và Borret, đất diện-tích 677 thước vuông tây, ghi vào sổ địa-đồ số 1103 thiên chữ C.

Đặt giá..... **16.000$**

Một khu đất diện-tích 117 thước vuông tây ở Hanoi phố Henri d'Orléans, ghi vào sổ địa đồ số 455 thiên chữ Q.

Đặt giá......... **720 $.**

Xem bản đồ và đông tây tứ chí ở yết-thị.

Muốn hỏi gì lại phòng giấy ông de Kératry ở Hanoi, phố hàng Bông thợ Nhuộm, số 22 ở đấy có đề quyền điều-lệ.

6042

Agents d'Annonces en Europe:
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

SÁCH ĐÃ IN XONG

Luận-ngữ Cách-ngôn
Của ông Hải-nam Đoàn-như-Khuê dịch-thuật

In cả chữ nho, chữ quốc-ngữ dịch ra văn suôi và văn vần, ngoài bìa có ảnh Đức Khổng tử tung-cơ lược-thuật qua tiểu-sử ngài.

Rất tiện-lợi cho những bậc Cao-đẳng học-sinh về sự khảo-cứu chữ nho. Bọn đồng-ấu, về sự học thuộc lòng và tập đọc.

Thứ sách này có bán khắp cả các hiệu sách Hanoi và các nơi, mua nhiều có trừ hoa-hồng.

Hỏi tại nhà xuất-bản là M. Đoàn-như Khuê, N° 46, Avenue du Grand Bouddha (Quan thánh) Hanoi.

6.061

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 1 giấy quản báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$2 bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quản báo.

Nếu ai không gửi tiền theo thì sự đổi [illegible] phải trả [illegible] hơn.

HIỆU KIM HOÀN 玉成
NGỌC-THÀNH
161, Rue des Changeurs, Hanoi
Đủ các thứ đồ vàng bạc.
Gởi hàng theo 161 lĩnh-hóa giao-ngân.

Dépuratif Ribal
Thuốc lọc huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
51, phố Paul-Bert, Hanoi

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu-điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đấy lúc nào cũng có người chực tiếp.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE

aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển. . . . 0$30
Tiền cước mỗi quyển . 0,12

Ai ở xa xin viết thư về cho ông BÙI-XUÂN-THÀNH
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

RƯỢU GENTIANE SUZE

BẰNG SÂM

Uống bổ và mát

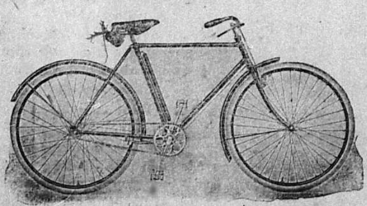
Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.
3007

CHẲNG MỐI CHẲNG MỌT LÀ TIỀN CHẲNG LỌT ĐI ĐÂU TẬU TRÂU MUA NHÀ VÌ TA TIẾT-KIỆM

Da vàng, da đỏ, da đen, gan gà, phớt chẳng, bóng, đen, nhẵn lì. Các hạng có mấn làm ghi. Tiền nào thứ ấy giá thì chẳng sai. Giầy tây các kiểu bên ngoài. Đúng chân thợ khéo xem thời mới hay. Kỹ nghệ đương buổi ngày nay. Cạnh-tranh kịch-liệt so tay sánh tài. Hòm da va-li hợp thời. Hòm to hòm nhỏ bao ngoài toàn da. Công việc chắc chắn thật thà. Là nền thực-nghiệp nước-nhà văn-minh. Yên ngựa hàng tốt rành rành. Các thứ hàng khác tạo thành bằng da. Vừa tốt, vừa dẻo, vừa dai. Hàng da như thế mới là hàng da. Qui-khách thử đến xem qua. Giang-thịnh hàng Trống số nhà 1 linh. Hanoi ở đấy đã đành. Lại còn Nam-định một ngành hiệu tôi. Đường Carreau số thời 27. Cũng hàng da bày rầy trong ngoài. Năm nay Hội-chợ mới rồi. Hiệu tôi vẫn giữ một vài phần to. Giá đặc biệt tài chế ra. Sang-trọng bền chặt đồ da ta dùng. Mua buôn giá rẻ lạ lùng. Gần xa xin cứ tìm cùng đến xem.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Xe đạp « MORO » lắp thành xe, bánh, roue libre, garde boue, frein. . . . . Prix : 32$00

Xe đạp « MORO » course Tour de France, toute montée, moyeux à ailettes. Exceptionnel. . . . . Prix : 48$00

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.
Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.
Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets
3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.
Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : đau tì vị, bánh đầy, bệnh ợ chua,
Giá bán : 0$85 một lọ
Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chỉ uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2,00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1,80
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3,00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả
Bán tại bản-quán

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lộp-lãng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 83

KỂ ĐẾN ĐỒ MA HỎI :

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ. . . . . Một litre :* 2$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* 1,25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . . . Một chai :* 1,25
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET !

Rượu này uống mất khan tiếng và tiệu.
Làm bằng đường tin anh.
BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Âu Tây tư-tưởng

DỊCH-VĂN THƯ-XÃ
Bắc-kỳ thống-sứ đại-thần ROBIN đại-nhân sáng lập
E. VAYRAC và NGUYỄN-VĂN-VĨNH LÀM CHỦ-NHIỆM

Khởi đầu xuất-bản « Truyện Ba người ngự-lâm pháo-thủ », in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm các hồi trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi.

Mỗi quyển. . . . . 0$08

Hiện đã in ra được bốn quyển : một quyển tựa Dịch-văn thư-xã, nguyên-văn của ông E. VAYRAC, NGUYỄN-VĂN-VĨNH *dịch, và ba quyển đầu « NGỰ LÂM PHÁO THỦ ».*

Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

DẦU MANG BỊNH NẶNG CŨNG CÓ PHƯƠNG CẦU CỨU

Những bịnh ngoài da, như là : lát khô, lát ướt, lát voi, lát đồng tiền, ghẻ hờm, ghẻ phỏng, ung độc, nó xì ra, chảy nước vàng, chảy mủ, chảy máu. Những người vô phước mà lâm nhằm những mấy bịnh đó, rất ngã lòng.
Dầu vậy hỡi người mang mấy bịnh khốn nạn ấy cho ngã lòng, vì còn phương cứu chữa được.
Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* chữa bịnh thần hiệu và một cách mau lẹ dị thường, làm cho mấy nhà danh y trong mấy đại-học-đường đều nức nở khen tặng sự hay lạ lùng của thuốc *DÉPURATIF RICHELET*, nó làm cho những kẻ mang bịnh khốn nạn ấy đặng an lành, như gặp thuốc tiên ; vì vậy nhiều người bịnh đặng lành rồi cũng như gặp được sự khoái lạc trên đời, sự vui vẻ trong thế.
Hễ máu huyết trong sạch, chuyền vận động đều, thông lưu đặng chạy đều trong ngũ tạng, thì nó làm cho thân thể con người được an nhàn.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.
Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

DẦU "CRÉSYL" THIỆT
và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình dấu hiệu

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH ÔN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM
PHÒNG NGỪA BỊNH ÔN linh-nghiệm thật, những là bịnh giác-trời, thiên-thời, tả-thấp, ôn dịch thú vật.
THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa ráy nhà cửa khỏi độc-địa, để rảy trong đồng bãi, đất bùn lấy cho khỏi dơ quế.
KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thú độc, trùng về, muỗi mòng, bọ chét, gián mối và nhện-nhện.
Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trừ hết hôi hám mà thôi.
HÃY CỨNG CỎI ĐỪNG CHỊU lấy bình nào không có nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

XIN LƯU-Ý — XIN ĐỌC

QUÀ BIẾU

CỦA HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE, 59, RUE PAUL BERT, HANOI

Nhân dịp tết nguyên-đán. — Kể từ ngày mùng mười cho đến 30 tháng giêng ta ai mua thuốc tới 0$50, bản-hiệu sẽ biếu một lọ nhỏ rượu bổ.

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR
CỦA GIÁO-SƯ J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ rất mạnh nhất để trị các bệnh huyết-suy : đau gân, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng.

AI MUA THUỐC TỪ 2$00

trở lên, tùy theo món hàng mua nhiều ít, bản-hiệu sẽ biếu một lọ rượu mùi rất quý, hoặc một lọ nước hoa Piver, hoặc một con giao cạo Apollo, hoặc một lọ nước hoa thượng hạng của nhà Giraud hay nhà Moulinard.

NHỮNG CÁC QUÝ-KHÁCH Ở XA

gửi thư về mua hàng mà có gửi tiền đủ số hoặc suýt soát thì cũng được phần biếu. E. LAFON & R. LACAZE, Successeurs

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :
Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rất cổ, *vân vân...*
Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết say yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay sì kém huyết sinh ra rão phổi, làm cho hay ho mệt.

ẤY LÀ : THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MÁU BÒ 1$40

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO-ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bóng
ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.
Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

MỚI XUẤT BẢN :

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược
PHẠM-HUY-LỤC Soạn
Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán : 0$50 — Tiền cước : 0$20
Bán tại bản-quán và các hàng sách